

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND PENZIJSKA SREDSTVA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2022

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1-4
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU	5
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU	6
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA DOPRINOSIOCA.....	7
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE.....	8
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	9-36

RSM KOSOVO SH.P.K

Rr. Xhevdet Doda
Dukagjini Residence, Hyrja
B-C Lam B, Kati 2, no. 56
10 000 Prishtina
Republic of Kosovo

DL +383 45 666 888

www.rsm.global/kosovo

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Mišljenje

Revidirali smo finansijske izveštaje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva („KPŠF-PS“), koji sadrže izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembra 2022 godine, izveštaj o sveobuhvatnom dobitku, izveštaj o promenama u neto sredstva doprinosioca i izveštaj o tokovima gotovine za tada završenu godinu, i napomene finansijskih izveštaja, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, prpratni finansijski izveštaji pošteno predstavljaju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje KPŠF-PS na dan 31 decembra 2022 godine, njegove finansijske performanse i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije (MSR). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u odeljku našeg izveštaja o *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Nezavisni smo od KPŠF-PS u skladu sa *Međunarodnim Etičkim Kodeksom Profesionalnih Računovođa (uključujući Međunarodne Standarde za Nezavisnost (IESBA kodeks))*, zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Kosovo, i mi smo ispunili druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA kodeksa. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i primereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje materije

Skrećemo pažnju na Napomenu 1 finansijskih izveštaja, koja opisuje da je mandat prethodnih članova Upravnog odbora Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda istekao 28. februara 2023. Nakon toga i do datuma izdavanja ovog izveštaja, Kosovski Penzijski Štedni Fond je radio bez Upravnog odbora. Prema članu 4.3 Zakona br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova, Upravni odbor koji se sastoji od osam (8) članova odgovoran je za upravljanje Kosovskim fondom za penzijske štednje. Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa ovim pitanjem.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su ona pitanja koja prema našoj profesionalnoj proceni, bili od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ovim pitanjima smo se obratili u kontekstu naše revizije finansijskih izveštaja kao celinu, i prilikom formiranja našeg mišljenja o njima, a mi ne pružamo posebno mišljenje o tim pitanjima. Svaka ključna revizorska pitanja i naši odgovarajući odgovori su opisani u nastavku.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Ključna revizorska pitanja	Kako su se obratili pitanja u našoj reviziji
<p>Procena vrednosti i postojanje investicija u otvorene fondove</p> <p>Na dan 31 decembra 2022 godine, KPŠF-PS je držao investicije klasifikovane po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka u iznosu od 1,689,250,011 EUR (31 decembra 2021: 1,808,309,791 EUR), što predstavlja 70% ukupne imovine.</p> <p>Dalje objavljivanje ulaganja uključeno je u napomenu 3.2, 3.4 i 6 uz finansijske izveštaje.</p> <p>Ovo je bilo fokusno područje i područje na koje su usmereni značajni napori revizije.</p>	<p>U vezi sa pitanjem izloženim suprotno, naš odgovor revizije je obuhvatio sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dobili smo mesečne izveštaje od menadžera imovine i skrbnika i usaglašavali se sa računovodstvenim podacima u odnosu na relevantna stanja na računu koja su prijavljena u izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti. • Potvrdili smo bilans stanja na kraju godine sa menadžerima imovine i skrbnikom. • Dogovorili smo cenu svih investicionih fondova održanih 31 decembra 2022 godine sa javnu kotiranu cenu na aktivnim tržištima. • Proverili smo adekvatnost obelodanjivanja KPŠF-PS u vezi sa ulaganjima u otvorene fondove.
Ključna revizorska pitanja	Kako je pitanja rešena u našoj reviziji
<p>Neto imovina učesnika</p> <p>Na dan 31 decembra 2022 neto imovina učesnika iznosi 2,426,644,184 EUR (31 decembra 2021: 2,366,672,359 EUR)</p> <p>Tokom godine koja je završena 31 decembra 2022 priznati doprinosi iznose 244,518,592 EUR (31 decembra 2021: 214,716,188 EUR), a otkupi jedinica zbog povlačenja štednje iznose 54,871,291 EUR (31 decembra 2021: 65,498,154 EUR).</p> <p>Štaviše, kao što je obelodanjeno u Napomeni 1 i 14, penzijska sredstva su podeljena u dva odvojena portfelja tokom 2022. godine, što je dovelo do transfera između portfelja tokom godine koja se završila 31. decembra 2022. u iznosu od 100,412,051 EUR (2021: 0 EUR).</p> <p>Zbog značajnosti i složenosti gore navedenih transakcija, doprinose, otkupe jedinica, i transfera između portfelja smatrali smo kao ključno revizorsko pitanje.</p> <p>Dalja obelodanjivanja neto imovine učesnika uključena su u Napomenama 5, 13 i 15 uz finansijske izveštaje.</p>	<p>Revizija neto imovine učesnika u celini bila je kombinacija revizije kontrola i značajnih revizorskih postupaka. Mi smo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testirali dizajn, primenu i efikasnost ključnih kontrola vezanih za proces raspodele doprinosa i povlačenja štednje. • Na osnovu uzorka proverili smo primljenu uplatu doprinosa i usaglasili se sa izvodima računa zaposlenih i poslodavaca. • Na osnovu uzorka smo verifikovali da li je povlačenje štednje u skladu sa zakonodavstvom o penzijskim fondovima. • Na osnovu uzorka proverili smo da li su transferi između portfelja izvođeni prema odobrenim kriterijama podobnosti. • Procenili smo adekvatnost objavljivanja u vezi sa KPST-PA pozivajući se na relevantnu računovodstvenu politiku.

Ostale pitanja

Zbog odsustva Upravnog odbora od 28. februara 2023. pa nadalje i do datuma izdavanja ovog izveštaja, sva komunikacija sa onima koji su zaduženi za upravljanje tokom tog perioda, kao što je opisano u odeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja u našem izveštaju i kao zahtevane prema MSR, napravljene su sa menadžmentom Kosovskog fonda za penzijske štednje.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u godišnji izveštaj, ali ne uključuju finansijske izveštaje i izveštaj našeg revizora. Očekuje se da će nam izveštaj upravljanja biti dostupan nakon datuma ovog izveštaja revizora. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima ne pokriva ostale informacije i nećemo izraziti bilo kakav oblik zaključka o uverenju u vezi s tim. U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša je odgovornost da čitamo ostale gore identifikovane informacije kada postanu dostupne i, pritom, razmotrimo da li su druge informacije materijalno nesaglasne sa finansijskim izveštajima ili naše znanje stečeno revizijom, ili se na drugi način čini da je materijalno pogrešno prikazan. Kada čitamo godišnji izveštaj, ako zaključimo da u njemu postoje materijalno značajne pogrešne navode, od nas se zahteva da o tome obavestimo one koji su zaduženi za upravljanje.

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izveštaje

Uprava je odgovorna za pripremu i poštenu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, a za internu kontrolu za koju rukovodstvo utvrdi da je neophodna kako bi se omogućila priprema finansijskih izveštaja u kojima nema značajnih pogrešnih prikazivanja, bilo zbog prevara ili greška.

Prilikom pripreme finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu mogućnosti KPŠF-PS da nastavi sa radom kao stalno delujuće preduzeće, obelodanjujući, prema potrebi, pitanja koja se odnose na neograničeno vreme i koristeći računovodstvo osnova za neograničeno vreme, ukoliko uprava ne namerava da likvidira KPŠF-PS ili da prestane sa radom ili nema realnu alternativu, osim da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja KPŠF-PS.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naši ciljevi su da pribavimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdaju revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uveravanje je visok nivo uveravanja, ali nije garancija da će revizija sprovedena u skladu sa MSR uvek otkriti materijalno značajne pogrešne navode kada postoje. Pogrešna prikazivanja mogu nastati prevarama ili greškama i smatraju se značajnim ako bi se, pojedinačno ili u celini, moglo opravdano očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa MSR-ima, provodimo profesionalnu prosudbu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Utvrdimo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške, osmislimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naše mišljenje. Rizik od neotkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji su rezultat prevare veći je nego kod onih koji su posledica greške, jer prevara može uključivati tajni dogovor, falsifikovanje, namerne propuste, lažne prezentacije ili poništavanje interne kontrole.
- Steknimo razumevanje interne kontrole relevantne za reviziju kako bi se dizajnirali postupci revizije koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnje kontrole KPŠF-PS.
- Procenimo prikladnost primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Zaključimo o primerenosti menadžmentove upotrebe osnova računovodstva neograničenog vremena i, na osnovu dobijenih revizorskih dokaza, da li postoji materijalna nesigurnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu baciti značajnu sumnju na sposobnost KPŠF-PS da nastavi sa radom. Ako zaključimo da postoji materijalna nesigurnost, u izveštaju našeg revizora dužni smo da

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (nastavak)

skrenemo pažnju na povezana obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako su takva obelodanjivanja neadekvatna, da izmenimo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja našeg revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu da dovedu do toga da KPŠF-PS prestane da bude sumnjiv za nastavak sa radom.

- Procenite ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji predstavljaju osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa onima koji su zaduženi za upravljanje komuniciramo u vezi, između ostalog, planiranog obima i vremena revizije i značajnih nalaza revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke u internoj kontroli koje utvrdimo tokom revizije.

Takođe onima koji su zaduženi za upravljanje dajemo izjavu da smo poštovali relevantne etičke zahteve u vezi sa neovisnošću i komuniciramo sa njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se opravdano može smatrati da nose na našu nezavisnost i, prema potrebi, povezane zaštitne mere.

Iz pitanja koja smo komunicirali sa onima koji su zaduženi za upravljanje, utvrđujemo ona pitanja koja su bila najvažnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja su prema tome ključna revizorska pitanja. Ova pitanja opisujemo u izveštaju našeg revizora osim ako zakon ili propis ne sprečava javno objavljivanje stvari, ili kada u izuzetno retkim okolnostima utvrdimo da stvar ne treba da bude saopštena u našem izveštaju jer bi se razumno očekivale negativne posledice takvog postupanja, tako nadmašujući koristi od javnog interesa od takve komunikacije.

Izveštaj o ostalim pravnim i regulatornim zahtevima

Izabrani smo javnim postupkom nadmetanja i imenovani za revizore KPŠF-PS. Ovo je naša treća godina kao revizori Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda.

Potvrđujemo da naše mišljenje revizije o ovde datim finansijskim izveštajima je u skladu sa dodatnim izveštajem nad onih koji su zaduženi za upravljanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda.

RSM Kosovo Sh.p.k.

RSM Kosovo Sh.p.k

Priština, Republika Kosovo

14 april 2023

Sadik Berisha

Zakonski Revizor

	Napomene	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
		EUR	EUR
Imovina			
Novac u banci	4	32,130,471	9,313,041
Dospeli doprinosi	5	16,826,228	13,770,065
Investicije na otvorene fondove	6	1,689,250,011	1,808,309,791
Investicije na obveznice Kosova	7	552,784,777	491,257,920
Depoziti	7	136,528,917	44,749,329
Ukupno imovina		2,427,520,404	2,367,400,146
Obaveze			
Obaveze prema KPŠF-O	8	564,679	453,811
Obaveze za otkupljene jedinice	9	236,397	200,522
Ne-doprinosi	10	75,144	59,311
Plativa kamata	4	-	14,143
Ukupno obaveze		876,220	727,787
Neto imovina doprinosioca		2,426,644,184	2,366,672,359

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 28. februara 2023.

G-din. Adrian Žalić
Izvršni direktor

G-din. Vërshim Hatipi
Zamenik direktora - Finansije i Investicije i Rizik i TI

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2022	Za godinu završenu 31 decembar 2021
		EUR	EUR
Prihodi			
Prihodi od kamata investicija u obveznice Kosova	7	13,005,284	10,690,493
Prihodi od kamata depozita	7	1,282,066	1,280,103
Dobitak investicija na otvorene fondove - neto	6	-	214,093,095
Prihodi od dividenda	6	5,739,074	1,240,327
Ostali prihodi	11	-	200,000
Ukupno prihodi		20,026,424	227,504,018
Troškovi			
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	12	(8,849,446)	(8,492,038)
Troškovi kamate za gotovine u bankama	4	(132,458)	(170,401)
Gubitak investicija na otvorene fondove - neto	6	(138,775,369)	-
Ukupni troškovi		(147,757,273)	(8,662,439)
Neto (povećanje) / smanjenje rezervi za očekivane kreditne gubitke	7	(1,085,265)	986,336
(Smanjenje) / Povećanje neto sredstava doprinosioca		(128,816,114)	219,827,915

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Doprinosi Učesnika	Zadržani Dobitak	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1 januar 2021	1,600,306,221	378,153,286	1,978,459,507
Doprinosi	194,594,827	-	194,594,827
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(188,635,758)	(46,391,781)	(235,027,539)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,711,744)	(14,633)	(1,726,377)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	63,018,345	63,018,345
Na dan 31 decembar 2021	1,604,553,546	394,765,217	1,999,318,763
Doprinosi	214,716,188	-	214,716,188
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(49,427,510)	(16,070,644)	(65,498,154)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,640,280)	(52,073)	(1,692,353)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	219,827,915	219,827,915
Na dan 31 decembar 2022	1,768,201,944	598,470,415	2,366,672,359

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2022	Za godinu završenu 31 decembar 2021
		EUR	EUR
Tok gotovine od operativnih aktivnosti			
Povećanje neto sredstava doprinosioca		(128,816,114)	219,827,915
<i>Prilagodavanja za:</i>			
Gubitak / (Dobitak) u otvorene fondove (neto od zadržanih naknada)		141,386,247	(211,771,725)
Povećanje / (Smanjenje) rezervi za očekivane kreditne gubitke	7	1,085,265	(986,336)
Kamatni prihodi	7	(14,287,350)	(11,970,596)
Kamatni troškovi	4	132,458	170,401
		(499,494)	(4,730,341)
Plaćene kamate		(146,601)	(189,558)
		(646,095)	(4,919,899)
<i>Kretanje radnog kapitala:</i>			
Povećanje / (Smanjenje) plativih obaveza za naknade	8	110,868	(108,128)
Povećanje / (Smanjenje) obaveza za ne-doprinosi	10	15,833	(222,056)
Neto tok gotovine upotrebljenih za operativne aktivnosti		(519,394)	(5,250,083)
Tok gotovine od investicionih aktivnosti			
Plaćanje za investicije na otvorene fondove	6	(1,494,210,008)	(1,225,050,654)
Ulazci od povlačenja investicija na otvorene fondove	6	1,471,883,541	980,674,109
Plaćanje za investicije u obveznice Kosova	7	(138,402,081)	(105,457,862)
Ulazci od dospelih obveznice Kosova	7	76,330,000	64,868,302
Plaćanje za investicije u depozite	7	(125,602,002)	(40,520,921)
Ulazci od dospelih depoziti	7	34,074,911	124,104,562
Uplaćene kamate		13,494,812	13,308,560
Neto tok gotovine upotrebljenih za investicione aktivnosti		(162,430,827)	(188,073,904)
Tok gotovine od finansijskih aktivnosti			
Uplaćeni doprinosi učesnika		241,462,429	213,450,809
Povlaćene štednje		(54,838,031)	(66,791,447)
Refundacije		(856,747)	(1,928,293)
Neto tok gotovine od finansijske aktivnosti		185,767,651	144,731,069
Povećanje / (Smanjenje) gotovine i njegovih ekvivalenata			
		22,817,430	(48,592,918)
Gotovina i njegovi ekvivalenti početkom godine		9,313,041	57,905,959
Gotovina i njegovi ekvivalenti na kraju godine	4	32,130,471	9,313,041

Prateće napomene od 1 do 17 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani br. 182-184, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22 decembra 2001 godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen zakonima br. 04/L-101 i br. 05/L-116 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168, Br.05/L-116, i Br. 07/L-016; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon br. 04/L-101 obezbeđuje program penzije štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Prema Zakonu Br. 04/L-101, jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade. Tokom 2022. i 2021. godine, Upravni odbor je funkcionisao bez tog člana koji nema parvo glasa. Od januara 2022. i nadalje, Upravni odbor je funkcionisao i bez jednog profesionalnog člana, a od marta 2022. godine i bez člana predstavnika poslodavaca. Redovni mandati svih preostalih članova odbora istekli su 30. novembra 2022. godine, sa automatskim produženjem mandata za 90 dana takode ističenih 28. februara 2023. godine; što je ostavilo KPŠF bez ijednog člana odbora na dan izdavanja ovog izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su za Kosovski Penzijski Štedni Fond penzijska sredstva (ili "KPŠF-PS") koji se sastoje od penzijske štednje (penzijskih sredstava) doprinosilaca. Finansijski izveštaji za Kosovski Penzijski Štedni Fond Operacije (ili "KPŠF-O"), koji je entitet koji upravlja i administrira penzijskom štednjom (penzionim sredstvima) doprinosilaca, pripremaju se odvojeno od finansijskih izveštaja penzijskih sredstava.

Počevši od 16. februara 2022. godine, Upravni odbor je odlučio da primeni konzervativniju strategiju ulaganja za učesnike bliže odlasku u penziju, prilagođavajući na taj način različite investicione politike na osnovu starosnih grupa učesnika. Upravni odbor je podelio penziona sredstva u dva odvojena portfelja, Standardni Portfelj za većinu učesnika i Konzervativni Portfelj za učesnike koji imaju 63,5 godina ili više. Za Standardni Portfelj strategija ulaganja se nije promenila, dok je za Konzervativni Portfelj cilj bio da se investira u instrumente koji su manje skloni tržišnim fluktuacijama. Napomena 14 pruža detalje o pojedinačnom sastavu i performansama oba portfelja na dan i za godinu završenu 31. decembra 2022.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-PS su pripremljeni u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-PS vodi svoje računovodstvene podatke i priprema statutarne finansijske izveštaje u skladu sa MSFI. Detalji računovodstvene politike uključeni su u napomenu 3. Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva upotrebu određenih kritičnih računovodstvenih procena. Takođe zahteva da rukovodstvo izvrši svoju procenu u procesu primene računovodstvenih politika KPŠF. Oblasti koja uključuju viši stepen pretpostavki ili složenosti ili oblasti u kojima su pretpostavke i procene značajne za finansijske izveštaje obelodanjena su u Napomeni 3.3 Značajne procene i pretpostavke.

Finansijski izveštaji su pripremljeni za godine završene 31. decembra 2021. i 2022. Sadašnji i uporedni podaci navedeni u ovim finansijskim izveštajima izraženi su u evrima, osim gde je drugačije naznačeno. Tamo gde je potrebno, uporedni podaci su prekvalifikovani kako bi odgovarali promenama u prezentaciji za sadašnju godinu.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

i) Početno usvajanje novog standarda i revidiranja postojećih standarda na snazi u tekućem period

Sledeća revidiranja postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su na snazi u tekućem periodu:

- **Nekretnine, postrojenja i opreme: Prihodi pre nameravane upotrebe - Izmene MRS 16** - na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.
- **Štetni ugovori - Troškovi ispunjavanja ugovora - Izmene MRS 37** - na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.
- **Upućivanje na konceptualni okvir – Izmene MSFI 3** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.
- **Covid-19 – Povezane koncesije za iznajmljivanje nakon 30. juna 2021. – Izmene MSFI 16** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.
- **Godišnja poboljšanja MSFI standarda – Ciklus 2018-2020 (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine.

Usvajanje gorenavedenih nije imalo materijalnog uticaja na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

ii) Objavljeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda koji još nisu usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja, donjenavedeni novi standardi i revidiranja postojećih standarda su objavljeni od strane MSFI a još nisu na snazi za godišnji period 31. decembar 2022:

- **MSFI 17 "Ugovori osiguranja"** na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023;
- **Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih (Izmene MRS 1)** - na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- **Obelodanjivanje računovodstvenih politika (Izmene i dopune MRS 1 i MSFI Izjava o praksi 2)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- **Odloženi porez u vezi sa sredstvima i obavezama koji proističu iz jedne jedine transakcije (Izmene MRS 12)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- **Definicija računovodstvenih procena (Izmene MRS 8)** – na snazi za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
- **Revidiranje MSFI 10 "Konsolidirani finansijski izveštaji" i MRS 28 "Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja"** - Prodaja ili prilog imovine između investitora i njegovih saradnik ili Joint Venture i dalje izmene (datum stupanja na snagu je na neodređeno vreme na odloženo do istraživačkog projekta metoda kapitala je zaključen).

KPŠF-PS je izabralo da ne usvoji ove nove standarde i revidiranja i tumačenja postojećih standarda pre njihovih stupanja na snagu. KPŠF-PS predviđa da usvajanje ovih standarda i revidiranja i tumačenja postojećih standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje KPŠF-PS u periodu prve primene.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Finansijski instrumenti

Finansijska aktiva i pasiva koje se vode u izveštaj finansijskog stanjauključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, plative račune i obaveze. Knjigovodstvene politike za priznavanje ovih stavki su objavljene u relevantnim knjigovodstvenim politikama koje su navedene u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao imovina, obaveze ili ekvitet u skladu sa suštinom odgovarajućeg ugovornog aranžmana. Kamata, dobit i gubici u vezi sa finansijskim instrumentima klasifikovanih kao imovina ili obaveze su vođeni kao prihod ili trošak. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-PS ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos, ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3.2 Finansijska sredstva i obaveze

Metode merenja

Fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi bila primljena za prodaju aktive ili plaćena za prenos obaveze u urednoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja.

Amortizovani trošak i efektivna kamatna stopa

Amortizovani trošak je iznos po kojem se finansijska aktiva ili pasiva meri prilikom početnog priznavanja, minus otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća, a za finansijsku aktivu, prilagođeno za bilo koji gubitak.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće tokove gotovine kroz očekivani životni vek finansijske aktive ili pasive na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske aktive (amortizovani trošak pre umanjena vrednosti) ili amortizovani trošak finansijske pasive. Izračun ne uzima u obzir očekivane kreditne gubitke i uključuje transakcijske troškove, premije ili popuste i naknade i bodove plaćene ili primljene koji su sastavni deo efektivne kamatne stope, kao što su naknade za izdavanje.

Kada KPŠF-PS revidira procenjene buduće tokove gotovine, knjigovodstveni iznos finansijske aktive ili pasive se prilagođava kako bi se odrazila nova procena diskontovana koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu. Svaka promena se evidentira u dobiti ili gubitku.

Prihod od kamata

Prihodi od kamata se obračunavaju primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijske aktive, osim:

- Kupljene ili stvorene finansijske aktive umanjene za kreditne gubitke (POCI);
- Finansijska aktiva koja nije bila POCI, ali je kasnije postala umanjena za kreditne gubitke („Faza 3”), za koju se prihod od kamata obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu cenu (tj. neto od rezervi za očekivane kreditne gubitke (ECL)).

Početno prepoznavanje i merenje

Finansijska aktiva i pasiva se priznaju kada KPŠF-PS postane strana ugovornih odredbi instrumenta. Redovne kupovine i prodaje finansijske aktive se priznaju na datum trgovanja, datum kada se KPŠF-PS obaveže da će kupiti ili prodati aktivu.

Na početno priznavanje, KPŠF-PS meri finansijsku aktivu ili pasivu po njenoj fer vrednosti plus ili minus, u slučaju finansijske aktive, ili pasive po ne-fer vrednosti kroz bilans uspeha, transakcione troškove koji su inkrementalni i direktno pripisani sticanju ili izdavanju finansijske aktive ili pasive, kao što su naknade i provizije.

Transakcioni troškovi finansijske aktive i pasive iskazani po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u računu dobiti i gubitka. Odmah nakon početnog priznavanja, priznaje se očekivani gubitak po kreditnom gubitku (ECL) za finansijsku aktivu merenu po amortizovanoj vrednosti i investicijama u dužničke instrumente merene na nivou FVOCI-a, što rezultira priznavanjem računovodstvenog gubitka u računu dobiti i gubitka u slučaju novonastale aktive.

Kada se fer vrednost finansijske aktive i pasive razlikuje od cene transakcije po početnom priznavanju, KPŠF-PS priznaje razlike na sledeći način:

- Kada je fer vrednost dokazana kotiranjem cenom na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obavezu (tj. input prvog nivoa) ili na osnovu tehnike procene koja koristi samo podatke sa vidljivih tržišta, razlika se priznaje kao dobit ili gubitak;
- U svim drugim slučajevima, razlika se odlaže, a vreme priznavanja dobiti ili gubitka na dan odlaganja određuje se pojedinačno. On se ili amortizuje tokom veka trajanja instrumenta, odlaže sve dok se fer vrednost instrumenta ne može utvrditi korišćenjem tržišnih inputa, ili realizovati putem poravnanja.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

3.2.1 Finansijska sredstva

i) Klasifikacija i naknadno merenje

Pri početnom priznavanju, KPŠF-PS klasifikuje finansijska sredstva kao merene prema amortizovanom trošku ili po "Fer Vrednosti putem Dobitka i Gubitka" (FVDG).

Finansijsko sredstvo se meri po amortizovanom trošku ako ispunjava oba sledeća uslova i nije označeno kao po FVDG:

- održava se u okviru poslovnog modela čiji je cilj zadržavanje sredstva za prikupljanje ugovornih gotovinskih tokova; i
- njegovi ugovorni uslovi na određeni datum dovode do gotovinskih tokova koji su "Isključivo Isplate Glavnice i Kamata" (IIGK).

Sva ostala finansijska imovina KPŠF-PS mere se po FVDG.

Procena poslovnog modela

Prilikom procene cilja poslovnog modela u kome se drži finansijsko sredstvo, KPŠF-PS uzima u obzir sve relevantne informacije o načinu upravljanja poslovanjem, uključujući:

- dokumentovanu investicionu strategiju i sprovođenje ove strategije u praksi. To uključuje da li se investiciona strategija fokusira na ostvarivanje ugovornih prihoda od kamata, održavanje određenog profila kamatnih stopa, usklađivanje trajanja finansijske imovine sa trajanjem bilo kojih povezanih obaveza ili očekivanih odliva gotovine ili ostvarivanje novčanih tokova prodajom imovine;
- kako se procenjuje učinak portfelja i izveštava rukovodstvu KPŠF-PS;
- rizici koji utiču na performansu poslovnog modela (i finansijska sredstva održana u okviru tog poslovnog modela) i kako se tim rizicima upravlja;
- kako se nadoknađuje investicioni rukovodilac: npr. da li se kompenzacija zasniva na fer vrednosti imovine kojom se upravlja ili na osnovu ugovornih novčanih tokova; i
- učestalost, obim i vreme prodaje finansijskih sredstava u prethodnim periodima, razlozi za takvu prodaju i očekivanja o budućim prodajnim aktivnostima.

Transferi finansijskih sredstava trećim licima u transakcijama koje ne ispunjavaju uslove za prestanak priznavanja ne smatraju se prodajom u tu svrhu, u skladu sa kontinuiranim priznavanjem imovine KPŠF-PS.

KPŠF-PS je utvrdio da ima ova poslovna modela:

- Poslovni model 'Drži-za-prikup': ovo uključuje gotovinu i ekvivalente gotovine, ulaganje u obveznice Kosova i oročene depozite. Ova finansijska sredstva se drže radi prikupa ugovorenog gotovinskog toka.
- Ostali poslovni model: ovo uključuje ulaganje u otvorene fondove, koji se sastoje od kapitalnih ulaganja, dužničkih instrumenata, derivata itd. Ovim finansijskim sredstvima se upravlja, i njihov učinak procenjuje, na osnovu fer vrednosti. KPŠF-PS je prvenstveno usmeren na informacije o fer vrednosti i koristi ih za procenu učinka sredstva i donošenje odluka. KPŠF-PS nije izabrao opciju da neopozivo odredi bilo koje akcijske hartije kao fer vrednost kroz drugi sveobuhvatni prihod.

Ugovorni novčani tokovi dužničkih instrumenata KPŠF-PS jesu IIGK.

Procena da li su ugovorni gotovinski tokovi IIGK

Za potrebe ove procene, "glavnica" je definisana kao fer vrednost finansijskog sredstva pri početnom priznavanju. "Kamata" je definisana kao naknada za vremensku vrednost novca i za kreditni rizik povezan sa neizmirenom glavnicom u određenom vremenskom periodu i za druge osnovne rizike i troškove zajma (npr. Rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Procenjujući da li su ugovorni gotovinski tokovi IIGK, KPŠF-PS uzima u obzir ugovorne uslove instrumenta. To uključuje procenu da li finansijsko sredstvo sadrži ugovorni rok koji može promeniti vreme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da ne ispunjava ovaj uslov. Donoseći ovu procenu, KPŠF-PS uzima u obzir:

- nepredviđeni događaji koji bi promenili iznos ili vreme gotovinskih tokova;
- karakteristike koeficijenta zaduženosti;
- funkcije pretplate i produženja;
- uslovi koji ograničavaju potraživanje KPŠF-PS na gotovinske tokove od određene imovine (npr. neregresivne karakteristike); i
- karakteristike koje modifikuju razmatranje vremenske vrednosti novca (npr. periodično podešavanje kamatnih stopa).

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

3.2.1 Finansijska sredstva (nastavak)

i) Klasifikacija i naknadno merenje (nastavak)

Reklasifikacije

Finansijska sredstva se ne reklasifikuju nakon njihovog početnog priznavanja, osim ako KPŠF-PS ne bi promenio svoj poslovni model upravljanja finansijskim sredstvima, u tom slučaju bi se sva pogođena finansijska sredstva reklasifikovala prvog dana prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

KPŠF-PS klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije merenja:

- *Amortizovani trošak*: Sredstva koja se drže radi naplate ugovorenih gotovinskih tokova, gde ti gotovinski tokovi predstavljaju isključivo isplatu glavnice i kamate (IIGK), a koja nisu označena po FVDG, mere se po amortizovanom trošku. Knjigovodstvena vrednost ovi sredstava se prilagođava bilo kojim priznatim i izmerenim provizijama za očekivani kreditni gubitak. Prihod od kamata od ovih finansijskih sredstava uključuje se u "Prihod od kamata" primenom metode efektivne kamatne stope.
- *Finansijska sredstva po fer vrednosti putem dobitka i gubitka*: Ta sredstva se naknadno mere po fer vrednosti. Neto dobitci i gubici, uključujući bilo kakve prihode i rashode od kamata ili dividendi i devizne dobitke, priznaju se kao „Dobitak / Gubitak investicija na otvorene fondove - neto“ u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

ii) Umanjenje

KPŠF-PS procenjuje na osnovu budućih očekivanja očekivane kreditne gubitke (ECL) povezane sa aktivom dužničkih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti. KPŠF-PS priznaje ispravku gubitka za takve gubitke na svaki datum izveštavanja. Merenje ECL reflektuje:

- Nepristrasan i ponderisani iznos na osnovu verovatnoće koji se određuje procenom raspona mogućih ishoda;
- Vremensku vrednost novca; i
- Razumne i podržane informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

iii) Prestanak priznavanja osim putem modifikacije

Finansijska sredstva, ili njen deo, prestaju se priznavati kada su ugovorna prava na primanje tokova gotovine iz aktive istekla, ili kada su prenesena i (a) KPŠF-PS prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, ili (b) KPŠF-PS ne prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva i KPŠF-PS nije zadržao kontrolu. U izveštajnom periodu nije bilo takvih slučajeva.

3.2.2 Finansijske obaveze

i) Klasifikacija i naknadno merenje

I u tekućem i u prethodnom izveštajnom periodu, finansijska pasiva se klasifikuje kao naknadno merena po amortizovanoj vrednosti.

ii) Prestanak priznavanja

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se gase (tj. kada je obaveza navedena u ugovoru isplaćena, otkazana ili istekla).

3.2.3 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i sa bankom i brokerom, i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje. Izuzetak su investicije u bankarskim depozitima bez datuma dospeća ali sa prethodnim objavnim rokom koje Upravni odbor ne namerava da ih otkupi.

3.2.4 Doprinosi

Doprinosi primljeni od doprinosilaca izračunaju se na gotovinskoj bazi, osim doprinosa za zadnji mesec u period, koji se izračunaju na akrujalnoj bazi i priznati su u izveštaju finansijskog stanja ka dospelim doprinosi, kako je dalje opisano u napomeni 5.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Finansijska sredstva i obaveze (nastavak)

3.2.5 Povlačenje štednji i refundacije

Povlačenje štednji (tj. isplata benefita), kao i refundacije pogrešnih doprinosa, obračunavaju se na period na koji se dešava otkup jedinica. Bilans (a) vrednosti otkupljenih jedinica zbog povlačenja štednje; i (b) nominalne vrednosti otkupljenih jedinica zbog povrata; plative do kraja perioda, prikazane su u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze za otkupljene jedinice, a dalje su detaljno opisane u Napomeni 9.

Podizanje uštedevine sa računa učesnika može se izvršiti u sledećim slučajevima:

Učesnik dostiže starosnu doba za penzionisanje od 65 godina

Učesnik koji odlazi u penziju sa saldom štednje ispod ili jednakim pragu od 3,000 EUR, prima celi prihod u jednom iznosu. S druge strane, ako učesnik odlazi u penziju sa saldom iznad ovog praga, on / ona ima mogućnost da primi 20% stanja odmah, dok ostatak mora biti primljen u fazama, putem mesečnih prihoda od faznog programa povlačenja, sve dok se ušteda ne potroši. Mesečne isplate su postavljene na 1% stanja na računu kada se jedinice otkupe, ili 200 EUR, koja god je veća.

Deo koji treba da se prima u fazama, KPŠF prenosi komercijalnoj banci po izboru učesnika, pri čemu banka naknadno mesečno uplaćuje pensionera. S obzirom na to da imovina učesnika više nije pod nadzorom KPŠF-a, ona više se ne obračunaju od KPŠF-PS.

Učesnik u primanju invalidske penzije

Učesnik u primanju invalidske penzije, koju joj je izdalo Ministarstvo rada i socijalne zaštite za određeni broj godina, može podizati uštedevinu putem faznog programa povlačenja. Prihod je ograničen na 2,400 EUR za svaku od godina koje invalidska penzija pokriva, ili puni bilans uštedevine, koja god je niža. Kao i gore, KPŠF-PS više ne knjiži ova sredstva, jer se sredstva prenose poslovnoj banci, koja mesečno uplaćuje učesniku 200 EUR dok se sredstva ne potroše.

Učesnik nije, niti je bio dužan, da doprinosi penzijskom fondu

Strani državljanin, koji nikada nije imao kosovsko državljanstvo, a Ministarstvo unutrašnjih poslova mu nikada nije izdalo status stalnog boravka na Kosovu, može povući svoju penzijsku uštedevinu u jednom iznosu, pod uslovom da Poreska Uprava potvrdi da učesnik nije, i nikada nije bio dužan, da uplati doprinose za penziju.

Učesnik umire pre dostizanja starosno doba za penzionisanje

Zakoniti naslednik odlučuje da svoj deo štednje umrlog učesnika dobije putem (a) jednog iznosa ili (b) prenosa na sopstveni štedni račun kod KPŠF-a. Prioritet zakonitih naslednika je sledeći: (1) supružnik, (2) deca i (3) ostali, kako je odlučio sud ili beležnik.

Pravila za povlačenje uštedevine, uključujući pragove, postavljuje CBK u svom pravilu za povlačenje penzijske štednje. Fazna pravila povlačenja su ustovna sve dok anuiteti ne budu dostupni na Kosovu.

3.2.6 Naknade za upravljanje na teret računa učesnika

Naknade su obračunate dnevno u akrealnoj bazi i priznavaju se ka trošak u izveštaju sveobuhvatnog dobitka. Formula za izračunavanje dnevne naknade je:

$$\text{Naknada} = [\text{Bruto sredstva učesnika}] * [\text{Stopa}] / [\text{Broj dana u godini}] .$$

Detalji naplaćenih naknada predstavljani su u napomeni 12. S druge strane, bilans (a) naknada; i (b) razlika između vrednosti otkupljenih jedinica za refundacije (otkupna vrednost) i iznosa vraćenog primaocu uplate (nominalni doprinos); plative na kraju perioda su predstavljene u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze prema KPŠF-PS, a dalje su detaljno opisane u napomeni 8.

3.2.7 Ne-doprinosi

Ulazni transferi na račun naplate KPŠF-PS-a u CBK, koji su u vreme obrade bankovnog izveštaja identifikovani da nisu penzijski doprinosi klasifikuju se kao ne-doprinosi i ne konvertiraju se na jedinice. Primeri takvih transfera obično uključuju preplaćivanje poslodavca ili plaćanje drugih obaveza (npr. poreza), kao i vraćene isplate benefita zbog netačnih podataka o bankovnom računu ili zatvorenih bankovnih računa. Stanje takvih ne-doprinosa, plativih na kraju perioda, prikazani su u izveštaju o finansijskom stanju kao obaveze za nedoprinosi.

3.2.8 Oporezivanje

KPŠF penzijska sredstva su izuzete od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2.9 Privženosti i zavisnice

Zavisne obaveze nisu priznati u finansijskim izveštajima. Oni se obelodanjuju ukoliko mogućnost odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi nije mala. Zavisno sredstvo se ne priznaje u finansijskim izveštajima, ali se obelodanjuje kada je verovatan priliv ekonomskih koristi.

3.2.10 Naredni događaji

Naredni događaji koji pružaju dodatne informacije o KPŠF-PS na datum izveštaja o finansijskom stanju (događaji prilagodavanja) odražavaju se u finansijskim izveštajima. Događaji nakon izveštajnog perioda koji nisu prilagođavajući događaji prikazani su u napomenama kada su materijalni.

3.3 Značajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena. Rukovodstvo isto treba presuditi i aplikaciju knjigovodstvenih politika KPŠF-PS. Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi.

Ova napomena daje pregled oblasti koje uključuju viši stepen prosuđivanja i složenosti, kao i glavne izvore neizvesnosti procena koje imaju značajan rizik da dovedu do materijalnog prilagodavanja u narednoj finansijskoj godini. Detaljne informacije o svakoj od ovih procena i prognoza uključene su u odgovarajuće napomene zajedno sa informacijama o osnovama za obračun za svaku pogodenu stavku u finansijskim izveštajima.

Merenje očekivanog kreditnog gubitka

Merenje očekivanog ispravka vrednosti kreditnog gubitka za finansijsku aktivu merenu po amortizovanom trošku i FVOCI je područje koje zahteva korišćenje složenih modela i značajnih pretpostavki o budućim ekonomskim uslovima i kreditnom ponašanju (npr. verovatnoća neispunjavanja obaveza od strane trezora Kosova i rezultirajući gubici). Objašnjenje ovih ulaznih podataka, pretpostavki i tehnika procene korišćenih u merenju ECL-a detaljnije je opisano u napomeni 3.4.5, koja takođe navodi ključne osetljivosti ECL-a na promene u ovim elementima.

Nekoliko značajnih procena takođe je potrebno za primenu računovodstvenih zahteva za merenje ECL-a, kao što su:

- Određivanje kriterijuma za značajno povećanje kreditnog rizika;
- Izbor odgovarajućih modela i pretpostavki za merenje ECL-a;
- Utvrđivanje broja relativnih pondera predviđenih scenarija za svaku vrstu proizvoda/tržišta i pripadajući ECL; i
- Osnivanje grupa slične finansijske aktive u svrhu merenja ECL-a.

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom

Obaveze prema učesnicima KPŠF-PS su uvek jednaka sa vrednost neto imovine učesnika, tj. ne postoji raskorak finansiranja za buduće koristi, što je razlog zašto aktuarne procene se ne rade od strane KPŠF-PS. Obaveze KPŠF-PS nisu sastojane od finansijskih instrumenata, npr. pozajmljenih sredstava od drugih finansijskih institucija, zbog čega upravljanje rizicima za deo obaveza KPŠF-PS se ne smatra neophodnim.

Kada se radi o proceni rizika finansijskih instrumenata koji čine dio imovine KPŠF-PS, ogromna većina investicija se vrše kroz otvorene instrumente, što praktično znači da funkcija svakodnevnog upravljanja rizikom je ustupljena pružaocima otvorenih instrumenata. Maksimalni gubitak jednak je knjigovodstvenoj vrednosti finansijske imovine. Upravljanje ovim rizicima vrše menadžeri za investicije i od uprave i odbora KPŠF.

Investiciona politika Konzervativnog Portfelja postavlja sledeće instrumente i ograničenja za ulaganje sredstava: (a) obveznice Kosova: 99%; (b) Gotovina: 10%.

Investiciona politika Standardnog Portfelja pre svega zahteva za uložena sredstva, bilo direktno ili indirektno, da su veoma raznovrsne preko emitenata i klasa sredstava, kao i preko investicionih pristupa otvorenih investicionih fondova (vozila). Dalje, kao način da se upravlja direktnim rizicima politika postavlja ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente date klase sredstava: (a) Vozila suštinski od akcija: 60%; (b) Realna sredstva: 20%; (c) Vozila višeklasnih sredstava: 55%; (d) Vozila suštinski od obveznica uključujući obveznice Kosova i depozite: 60%; i Vozila tržišta novca i gotovine: 50%; kao i ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente datog investicionog pristupa: (i) Vozila smernog povratka / Neprilagodene za rizik: 60%; (ii) Vozila sa Ciljem rizika / Upravljanjem rizika / Absolutnog povratka: 70%; i (iii) Vozila prihoda: 70%. U tom okviru Upravni odbor donosi odluke da li da se poveća ili smanji izlaganje u određeno vozilo zavisnos od učinka i portfelja vozila ili korelaciji vozila sa drugim vozilima, kao i od uverenja za kratki i srednji rok o izgledima za datu klasu sredstava i dati investicioni stil vozila. Sam KPŠF se ne angažuje u ugovorima unapred, svopovima i derivata u cilju upravljanja i kontrolisanja tih rizika za imovinu KPŠF-PS.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Odeljenje za Investicije i Rizik KPŠF-a redovno analizira usklađenost direktnih, kao i indirektnih ulaganja kroz otvorene investicione fondove, sa politikom investiranja KPŠF-a. Rizici i volatilnost direktnih i indirektnih plasmana se takođe procenjuju redovno. Nalazi su pregledani od strane Komisije za Investicije Upravnog odbora KPŠF-a i služe kao pomoć za donošenje investicionih odluka.

U nastavku su dati standardni rizici kojima su finansijska sredstva KPŠF-PS direktno bile izložene na dan izveštavanja:

3.4.1 Kamatni rizik (Standardni i Konzervativni Portfelj)

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Na dan izveštavanja KPŠF-PS nije imalo obaveze izložene kamatnom riziku, ali imalo je direktne investicije u obveznice trezora Kosova i oročene depozite sa komercijalnim bankama sa fiksnom kamatnom stopom, kao što je prikazano u narednoj tabeli. Nije bilo direktnih ulaganja u instrumentima sa varijabilnom kamatnom stopom.

	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
	EUR	EUR
Fiksna stopa		
Obveznice Kosova	552,784,777	491,257,920
Depoziti	136,528,917	44,749,329
Ukupno	689,313,694	536,007,249

3.4.2 Cenovni rizik (Standardni Portfelj)

Fond je izložen cenovnom riziku akcija. Ovo proizilazi iz investicija koje drži KPŠF-PS za koje cene u budućnosti nisu izvesne. Tamo gde su nemonetarni finansijski instrumenti denominovani u valutama koje nisu evro, cena koja je prvobitno izražena u stranjoj valuti, a zatim preračunata u evre će takođe fluktuirati zbog promena u deviznim kursovima. Napomena 3.4.4 „Devizni rizik“ u nastavku navodi kako se ovom komponentom cenovnog rizika upravlja i meri.

Uprkos umerenom smanjenju osetljivosti na promene u fer vrednosti investicija raspoloživih za prodaju preko otvorenih instrumenata, cenovni rizik ostaje najznačajniji direktni faktor rizika za uložena sredstva KPŠF-PS. KPŠF-PS kroz investicione politike pokušava da upravlja ovim rizikom diversifikujući ulaganja u ne povezanim otvorenim instrumenatima, koji zauzvrat imaju u svojim portfeljima različite klase sredstava i imaju različite investicione načine i ciljeve.

Analiza osetljivosti na promene cena otvorenih instrumenata

Da su cene otvorenih instrumenata bila 5% viša / niža na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala / smanjila za 84,462,501 EUR (2021: 90,415,490 EUR).

Maksimalni pad Standardnog portfelja KPŠF-a za jednogodišnji period završenog 31 decembra 2022. Bio je 7.6%, a za period od 3 godina bio je 9.4% (2021: 2.3%, odnosno 9.4%).

Odnos performanse protiv kolebljivosti za period od 1 godine završenoj 31 decembra 2022. je bio -0.85; gde je godišnja kolebljivost bila 6.5% a performansa -5.5% (2021: 2.82, odnosno 3.8% i +10.7%). Sa druge strane odnos za period od 3 godina je bio 0.47; gde je godišnja kolebljivost bila 5.3% a performansa +2.5% (2021: 1.88, odnosno 4.0% i +7.5%).

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.3 Rizik likvidnosti (Standardni i Konzervativni Portfelj)

Rizik likvidnosti je rizik da će KPŠF-PS naići na poteškoće u ispunjavanju obaveza povezanih sa njegovim finansijskim obavezama koje se izmiruju isporukom gotovine ili druge finansijske imovine. Konzervativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljne gotovine, dostupnost fondova kroz odgovarajuća kreditna postrojenja i mogućnost blagovremenog prikupljanja - u okviru uspostavljenih termina - dospеле iznosa iz trećih strana.

Rizikom likvidnosti upravlja se procenom mesečnih otkupa po osnovu podizanja štednje kao i refundacije sredstava i zadržavanjem dovoljne gotovine za ovu namenu. Rizik likvidnosti je mali s obzirom da prosečni mesečni otkupi za godinu završenu 31. decembra 2022. iznosili su 4,641,232 EUR još su puno manji nego prosečni mesečni ulazni doprinosi koji za godinu iznosu od 20,121,869 EUR (2021: 4,512,332 EUR, odnosno 17,787,567 EUR).

Investicije putem otvorenih fondova mogu se otkupiti u roku od 1-5 dana i prijavljuju se tu kao investicije kratkotrajnog roka. Investicije sredstava KPŠF-PS na obveznice Trezora Kosova imaju originalnu zrelost do deset godina dok oročenja sa bankama imaju originalnu zrelost od 1 do 3 godine.

Tabela ispod predstavlja ostatak ugovorenog roka otplate finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-PS.

	Na dan 31 decembar 2022			Na dan 31 decembar 2021		
	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina	Do 1 godine	1-5 godina	5-10 godina
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Finansijska sredstva						
Novac u banci	32,130,471	-	-	9,313,041	-	-
Otvoreni fondovi	1,689,250,011	-	-	1,808,309,791	-	-
Obveznice Kosova	140,983,493	280,845,025	130,956,259	76,471,004	314,844,550	99,942,366
Depoziti	102,100,101	34,428,816	-	24,744,569	20,004,760	-
Dospeli doprinosi	16,826,228	-	-	13,770,065	-	-
	1,981,290,304	315,273,841	130,956,259	1,932,608,470	334,849,310	99,942,366
Finansijske obaveze						
Ukupne obaveze	876,220	-	-	727,787	-	-
Razlika zrelosti	1,980,414,084	315,273,841	130,956,259	1,931,880,683	334,849,310	99,942,366

3.4.4 Devizni rizik (Standardni Portfelj)

Devizni rizik nastaje usled promene vrednosti budućih transakcija, priznate monetarne imovine i novčanih obaveza denominiranih u drugim valutama usled promene kursa stranih valuta. Na datume izveštavanja direktni plasmani u obveznicama trezora Kosova i bankarskih oročenja su denominirani u evrima.

Kao način upravljanja valutnim rizikom putem otvorenih investicionih fondova, politika investiranja KPŠF-PS dozvoljava samo do 20 odsto ukupnih sredstava KPŠF-PS da budu uložene u fondove koji nisu denominovane u evrima i ne pružaju evro hedžing. Ne postoji takvo ograničenje za indirektno plasmane, tj. osnovne investicije koje vrše sami otvoreni fondovi.

Od 20 otvorenih fondova preko kojih je KPŠF bio investiran na datum izveštavanja: (a) 11 je bilo denominirano u EUR, s iznosom od 1,217,778,938 EUR ili 50.2% ukupnih sredstava; (b) 9 je bilo denominirano u USD, u ukupnom iznosu od 471,471,073 EUR ili 19.4% ukupnih sredstava (2021: 17 fondova denominiranih u EUR sa iznosom od 1,440,149,487 EUR ili 65.1% ukupnih sredstava, i 8 fondova denominiranih u USD sa iznosom od 368,160,304 EUR ili 11.3% ukupnih sredstava). Iako su fondovi denominirani u EUR ili USD, njihove osnovne investicije će biti u mnogim valutama i pod različitim procentima alokacije. Neki menadžeri fondova koriste valutne derivate za upravljanje i kontrolu diviznog rizika. Međutim, pošto KPŠF ne utvrđuje ili kontroluje sredstva u tim fondovima, a sredstva nisu direktno uložena od strane KPŠF-a u čiste USD instrumente na bilo kom značajnom nivou, nije izvršena analiza osetljivosti na efekte smene valute na sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31 decembra 2021. i 2022 godine.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.5 Kreditni rizik (Standardni i Konzervativni Portfelj)

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za KPŠF-PS ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze.

Analize kreditnog kvaliteta

Izloženost KPŠF-PS kreditnom riziku nastaje u vezi sa sledećim instrumentima:

- **Gotovina u banci** - Gotovina u banci se sastoji od gotovine na tekućim računima sa CBK i brokerom. Na dan 31. decembra 2022, 90% gotovine je bilo u računu sa CBK-om. Ne postoji kreditni rejting za Republiku Kosova, međutim, zbog svoje kratkoročne prirode, kreditni rizik se ne smatra značajnim i ne izračunava se gubitak od umanjenja vrednosti.
- **Obveznice Kosova** - Prema zakonu, KPŠF-PS može plasirati do 30% sredstava u vladne obveznice Republike Kosova. Na dan 31. decembra 2022. godine izloženost KPŠF-PS u hartijama od vrednosti izdatih od Vlade Kosova od 23% bilo je značajno (2021: 21%). Obveznice Kosova nemaju kreditni rejting.
- **Oročeni depoziti** - sastoje se od oročenih depozita položenih kod komercijalnih banaka u Republici Kosovo. Na dan 31. decembra 2022. godine, banka sa najvećom izloženosti je imala 29% od oročenih depozita (2021: 22%).
- **Otvoreni fondovi** - osnovna ulaganja nekih otvorenih fondova, u koja se ulaže imovina KPŠF-PS, izložena su kreditnom riziku putem plasmana u korporativne i državne obveznice, kao i drugih dužničkih instrumenata. Kako se ovi (a) mere po fer vrednosti; i (b) nije moguće dobiti dovoljno detalja za pouzdanu procenu kreditne sposobnosti svake osnovne investicije ovih otvorenih fondova; ne izračunava se gubitak od umanjenja vrednosti.

Umanjenje

KPŠF-PS prepoznaje provizije za gubitke za OKG na finansijska sredstva merene po amortizovanom trošku. KPŠF-PS meri OKG u iznosu jednakom doživotnom OKG-u, osim sledećih, koji se meru 12-mesečnim OKG-om:

- finansijska sredstva za koja je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na datum izveštavanja; i
- druga finansijska sredstva za koja se kreditni rizik (tj. rizik od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja sredstva) nije značajno povećao od početnog priznavanja.

Kada se određuje da li se kreditni rizik finansijskog sredstva znatno povećao od početnog priznavanja i prilikom procene OKG-a, KPŠF-PS smatra razumne i podržane informacije koje su relevantne i dostupne bez nepotrebnih troškova i napora. To uključuje i kvantitativne i kvalitativne informacije i analizu, zasnovanu na istorijskom iskustvu KPŠF-0 i informisanu kreditnu procenu, uključujući informacije koje se odnose na budućnost.

KPŠF-PS pretpostavlja da se kreditni rizik finansijskog sredstva znatno povećao ako je dospel više od 30 dana.

KPŠF-PS smatra da su finansijska sredstva u neizvršenju obaveza kada:

- malo je verovatno da će zajmoprimac u potpunosti platiti svoje kreditne obaveze prema KPŠF-PS, bez pribegavanja KPŠF-PS radnjama kao što je ostvarivanje menice (ako ima); ili
- finansijsko sredstvo kasni više od 90 dana.

Životni vek OKG-a su OKG-ovi koje su rezultat svih mogućih neizvršenih događaja tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. OKG-vi od 12 meseci su deo OKG-va koji proističu iz neizvršenih događaja koji su mogući u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraćeg perioda ako je očekivani vek instrumenta kraći od 12 meseca). Maksimalni period koji se uzima u obzir pri proceni OKG-a je maksimalni ugovorni period tokom kojeg je KPŠF-PS izložen kreditnom riziku.

Merenje OKG-a

Na svaki datum izveštavanja, KPŠF-PS procenjuje da li se kreditni rizik finansijskog instrumenta znatno povećao od početnog priznavanja. Prilikom procene, KPŠF-PS koristi promenu rizika od neizvršenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta. Da bi izvršio procenu, KPŠF-PS upoređuje rizik od neispunjenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum izveštavanja sa rizikom nastanka neizvršenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum početnog priznavanja. Dokazi da je finansijsko sredstvo umanjeno za kredit uključuju sledeće vidljive podatke:

- značajne finansijske poteškoće zajmoprimca ili izdavaoca; ili
- neizvršenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice; ili
- postaje verovatno da će druga strana ući u bankrot ili finansijsku reorganizaciju.

U proceni verovatnoće neizvršenja obaveza, KPŠF-PS koristi objavljene stope neizvršenja obaveza za izdavaoce istog rejtinga. Kada rejting nije dostupan, koriste se stope neizvršenja za najslabije izdavaoce. Merenje se prilagođava za (a) rok, ako data hartija od vrednosti ima manje od godinu dana do dospeća; (b) tipične stope nadoknade za slične izdavaoce; i (c) diskontne faktore za prinose odgovarajućih hartije od vrednosti

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.4 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

3.4.5 Kreditni rizik (Standardni i Konzervativni Portfelj) (nastavak)

S obzirom na gore navedene inpute, sve obveznice Kosova su evaluirani u 1. Fazi korišćenjem 12-mesečnog modela umanjenja vrednosti, dok nije bilo kretanja između faza tokom godina završenih 31. decembra 2022. i 2021. Neto povećanje u provizije za očekivane kreditne gubitke tokom godine iznosilo je 363,692 EUR, što je rezultiralo na krajnji bilans na dan 31. decembra 2022. g. u iznosu od 967,326 EUR (2021: neto smanjenje od 965,508 EUR, i krajnji bilans u iznosu od 245,753 EUR).

S obzirom na gore navedene inpute, svi oročeni depoziti su evaluirani u 1. Fazi korišćenjem 12-mesečnog modela umanjenja vrednosti, dok nije bilo kretanja između faza tokom godina završenih 31. decembra 2022. i 2021. Neto povećanje provizija za očekivane kreditne gubitke tokom godine iznosilo je 363,692 EUR, što je rezultiralo na krajnji bilans na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 390,558 EUR (2021: neto smanjenje od 20,868 EUR, i krajnji bilans u iznosu od 26,866 EUR).

3.4.6 Finansijski instrumenti ne prikazani po fer vrednosti

Sljedeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembra 2022. i 2021 godine.

	Na dan 31 decembar 2022		Na dan 31 decembar 2021	
	Vrednost u knjigovodstvo EUR	Fer Vrednost EUR	Vrednost u knjigovodstvo EUR	Fer Vrednost EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	32,130,471	32,130,471	9,313,041	9,313,041
Obveznice Kosova	552,784,777	553,752,103	491,257,920	491,503,672
Depoziti	136,528,917	136,919,475	44,749,329	44,776,195
Dospeli doprinosi	16,826,228	16,826,228	13,770,065	13,770,065
	738,270,393	739,628,277	559,090,355	559,362,973
Financijske obaveze				
Ukupne obaveze	876,220	876,220	727,787	727,787
	876,220	876,220	727,787	727,787

3.4.7 Finansijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Na izveštajnim datumima, finansijski instrumenti KPŠF-PS merene po fer vrijednosti, objašnjeni su na sledeći način:

Klasa ulaganja	Razina	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
		EUR	EUR
Investicije na otvorene fondove	1	1,689,250,011	1,808,309,791

Gore navedena merenja fer vrijednosti se ponavljaju. Tokom godine završene 31 decembra 2022. i 2021 nije bilo kretanja sredstava između razina. Fer vrednost finansijskih sredstava kojom se trguje na aktivnim tržištima zasniva se od cena dobijenih direktno sa berze na kojoj se trguje ili dobije instrument od strane menadžera fonda. Fer vrednost ostalih finansijskih sredstava na dan 31 decembra 2022 i 2021 godine je približna njihovim knjigovodstvenim iznosima zbog kratkoročnih ročnosti.

3.4.8 Izlaganja putem indirektnih plasmana

Većina KPŠF-PS sredstava plasiraju se preko otvorenih instrumenata koja trguju u različitim klasama imovine i zapošljavaju različitu politiku za investicije i rizik. Kao rezultat, sredstva KPŠF-PS izloženi su različitim rizicima za indirektno investicije u zavisnosti od sredstva uložena u datom otvorenom instrumentu. Kompletan set rizika kojima su izloženi na dan 31 decembra 2022. svi otvoreni fondovi mogu se naći kod njihovih pojedinačnih prospekta, dok su glavni rizici bili sledeći: Cenovni; Kreditni / ugovorne stranke; Državni/politički; Kamatni / valutni.

4 NOVAC U BANCİ

	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
	EUR	EUR
U Centraloj banci Republike Kosovo (CBK)	28,860,633	8,270,472
Erste Bank Austria (broker)	3,269,838	1,042,569
Ukupan novac u banci	32,130,471	9,313,041

Od 1. januara 2021 do 31. marta 2021. negativna godišnja kamata od -0.60%; je bila zastupana na dnevni bilans tekućeg računa KPŠF-PS sa Centralnom Bankom Kosova. Od 1. aprila 2021 do 30. juna 2021. negativna godišnja kamata od -0.60% je bila zastupana na deo dnevnog bilanca preko 20,000,000 EUR. Od 1. jula 2021. do 31. avgusta 2021. negativna godišnja kamata od -0.60%, i od 1. septembra 2021 do 7. avgusta 2022. negativna godišnja kamata od -0.70%, je bila zastupana na dnevni bilans. Nije bilo zastupane kamate za ostale dane 2022. godine.

Broker je zastupao negativnu kamatu od -0.60% g. na dnevni bilans od 1. januara 2022 – 4. avgusta 2022. Nije bilo zastupane kamate od 5. avgusta 2022 – 31. decembra 2022 (2021: -0.60% g. od 1. januara 2021 - 31. Decembra 2021.).

Neto kamatni troškovi su bili:

	Za godinu završenu 31 decembar 2022	Za godinu završenu 31 decembar 2021
	EUR	EUR
Centralna banka Republike Kosovo (CBK)	83,464	144,592
Erste Bank Austria (broker)	48,994	25,809
Ukupni kamatni troškovi	132,458	170,401

Bilans plativih kamatnih troškova na datum izveštavanja je bio 0 EUR (2021: 14,143 EUR nad CBK).

5 DOSPELI DOPRINOSI

Dospeli doprinosi u iznosu 16,826,228 EUR (2021: 13,770,065 EUR) odnose se na doprinose koji su primljeni na uplatni račun do 18-og tekućih meseca od datuma izveštavanja a nisu pretvorene u jedinice na dane izveštavanja u iznosu od 16,826,103 EUR (2021: 13,770,065 EUR), i pretvorene u jedinice u osnovi refundacija nad Poreskoj Administracija u iznosu od 125 EUR (2021: 0 EUR).

Zakon br. 07/L-016 o ekonomskom oporavku Covid-19, kojim se menja Zakon br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova, stupio je na snagu 7. decembra 2020. Ovaj amandman omogućio je rano povlačenje 10% bilansa uštede svim učesnicima, u periodu od četiri meseca nakon stupanja na snagu, odnosno do 6. aprila 2021. Dalje, amandmanom je predviđeno da učesnici sa saldom uštede manjim ili jednakim 9,999.00 EUR (efektivno povlače 999.90 EUR ili manje), počev od 2023. godine, Vlada Republike Kosovo će nadoknađivati novac na način i rokove dogovorene u konsultacijama sa KPŠF-om. Učesnika koji su povukli 999.90 EUR ili manje su bili 372,652, a njihova povlačenja iznosila su 101,772,746 EUR. Taj iznos predstavlja dug Vlade prema učesnicima. Vlada je odlučila nadoknađivati ukupni dug u ratama počev od 2023. godine. U tom smislu, budžet Vlade za 2023. fiskalnu godinu je izdalo 5,000,000 EUR za te nadoknade. Pošto su budžetska izdvajanja uglavnom početni planovi, tačan iznos bi se utvrdio kada se u stvari izvrši nadoknada.

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE

a) Investicije na otvorene fondove (u EUR)

							2022
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Dobitak ili gubitak	Odbijena naknada	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	13,065,132	60,007,253	(5,943,033)	(53,049)	(65,998,060)	1,078,243
BNY Mellon – RRF	6.2	367,648,407	-	(33,876,321)	-	(133,600,000)	200,172,086
AXA – GILB	6.3	22,853,728	-	(393,667)	(5,918)	(22,454,143)	-
Nordea 1 – GSEF	6.4	90,711,376	57,100,000	651,539	-	-	148,462,915
Nordea 1 – SRF	6.5	359,813,946	-	(28,745,349)	-	(107,000,000)	224,068,597
Amundi – 3M-I	6.6	364,551,204	320,073,029	850,637	(155,406)	(303,199,817)	382,119,647
BNP Paribas – PDP	6.7	51,971,085	-	(3,354,516)	(77,677)	(48,538,892)	-
S&P500 Minvol ETF	6.8	11,346,297	20,674,993	(366,785)	(16,568)	(10,298,825)	21,339,112
MSCI Minvol ETF	6.9	15,033,404	-	(1,370,154)	(5,097)	(13,658,153)	-
Invesco QQQ ETF	6.10	-	139,884,813	(4,344,676)	(68,274)	(135,471,863)	-
USCF US Oil ETF	6.11	-	46,000,197	13,733,000	(100,315)	(59,632,882)	-
Amundi MSCI Qual	6.12	73,446,591	22,985,765	(10,561,869)	(45,405)	(85,825,082)	-
FirstT CybrSec ETF	6.13	27,402,701	-	(3,307,827)	(21,393)	(24,073,481)	-
LG eCom Logst ETF	6.14	39,161,985	-	(3,408,587)	(25,998)	(35,727,400)	-
SP OilGas Expl ETF	6.15	-	50,018,623	7,091,647	(166,432)	-	56,943,838
Pacer Indust ETF	6.16	33,917,670	-	(5,281,034)	(26,046)	(28,610,590)	-
VG Real Estate ETF	6.17	45,947,140	-	(5,745,840)	(7,254)	(40,194,046)	-
Glob xUS Infr ETF	6.18	46,032,602	14,999,205	(1,748,977)	(213,719)	-	59,069,111
iShare US Infr ETF	6.19	44,270,331	15,190,028	788,192	(186,056)	-	60,062,495
Inv Bas Metals ETF	6.20	45,807,075	-	(795,250)	(276,002)	(44,735,823)	-
BNP Clim. Impact	6.21	19,719,793	-	(3,054,986)	(41,081)	(14,400,000)	2,223,726
T.Rowe Glob Tech	6.22	17,969,997	2,438	(5,945,216)	(29,443)	(11,997,776)	-
Amund CPR Disrupt	6.23	24,173,177	-	(4,169,362)	(66,425)	(19,937,390)	-
AXA Digital Econ	6.24	23,919,668	14,005	(4,131,236)	(36,965)	(19,765,472)	-
GS Millennials	6.25	25,815,348	8,859	(5,078,584)	(38,531)	(20,707,092)	-
Schroder ISF GSG	6.26	20,751,368	-	(2,410,877)	-	(16,800,000)	1,540,491
FirstT Green ETF	6.27	13,272,814	-	(4,554,511)	(5,448)	(8,712,855)	-
iSh. Glb Clean ETF	6.28	9,706,952	23,129,608	(2,381,583)	(74,303)	(8,208,783)	22,171,891
Invesco KBW Bank	6.29	-	84,178,600	(16,738,885)	(225,237)	-	67,214,478
Lyxor USD 10Y Infl.	6.30	-	82,390,024	8,776,607	(44,562)	(91,122,069)	-
Lyxor EUR 10Y Infl	6.31	-	131,952,780	4,025,246	(136,202)	(59,973,002)	75,868,822
Vanguard Value	6.32	-	116,304,097	2,552,270	(32,934)	-	118,823,433
iSh MSCI Eur Value	6.33	-	84,290,664	(4,818,494)	(171,108)	-	79,301,062
Global X CyberSec.	6.34	-	23,146,523	(5,912,030)	(64,516)	(17,169,977)	-
Lyx Stoxx Bank	6.35	-	85,070,899	(7,220,044)	(165,126)	(24,070,068)	53,615,661
iShare Core Divdnd	6.36	-	56,810,413	(1,246,330)	(19,345)	-	55,544,738
SPDR EU Energy	6.37	-	29,988,626	(456,939)	(2,620)	-	29,529,067
W.Tree Metals ETF	6.38	-	29,988,566	118,455	(6,423)	-	30,100,598
Ukupne investicije na otvorene fondove		1,808,309,791	1,494,210,008	(138,775,369)	(2,610,878)	(1,471,883,541)	1,689,250,011

Pored neto gubitka od 138,775,369 EUR od revalorizacije ili prodaje od otvorenih fondova, dodatnih 5,739,074 EUR primljeno je kao dividenda tokom godine završenoj 31. decembra 2022., čineći da ukupni neto gubitak iz otvorenih fondova budu u vrednosti od 133,036,295 EUR.

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDVE (NASTAVAK)

a) Investicije na otvorene fondove (u EUR) (nastavak)

							2021
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Dobitak ili gubitak	Odbijena naknada	Povlačenja	Na dan 31 decembar
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	33,673,844	229,051,081	29,612,816	(272,609)	(279,000,000)	13,065,132
BNY Mellon – RRF	6.2	357,973,238	-	29,675,169	-	(20,000,000)	367,648,407
AXA – GILB	6.3	154,357,691	27,699	(2,301,249)	(230,413)	(129,000,000)	22,853,728
Nordea 1 – GSEF	6.4	33,945,261	40,000,000	16,766,115	-	-	90,711,376
Nordea 1 – SRF	6.5	336,904,158	-	42,909,788	-	(20,000,000)	359,813,946
Amundi – 3M-I	6.6	265,370,148	400,042,820	(771,607)	(90,051)	(300,000,106)	364,551,204
BNP Paribas – PDP	6.7	109,423,312	-	3,033,709	(485,936)	(60,000,000)	51,971,085
S&P500 Minvol ETF	6.8	9,149,305	-	2,222,124	(25,132)	-	11,346,297
MSCI Minvol ETF	6.9	12,340,471	-	2,726,942	(34,009)	-	15,033,404
Invesco QQQ ETF	6.10	39,024,092	20,214,223	20,707,556	(113,633)	(79,832,238)	-
USCF US Oil ETF	6.11	-	39,957,399	8,226,189	(109,543)	(48,074,045)	-
Amundi MSCI Qual	6.12	-	59,499,857	14,067,874	(121,140)	-	73,446,591
FirstT CybrSec ETF	6.13	-	35,201,046	12,279,368	(178,049)	(19,899,664)	27,402,701
LG eCom Logst ETF	6.14	-	35,022,853	4,283,683	(144,551)	-	39,161,985
SP OilGas Expl ETF	6.15	-	20,486,131	4,419,354	(37,429)	(24,868,056)	-
Pacer Indust ETF	6.16	-	29,777,702	4,177,595	(37,627)	-	33,917,670
VG Real Estate ETF	6.17	-	40,241,259	5,725,909	(20,028)	-	45,947,140
Glob xUS Infr ETF	6.18	-	40,315,910	5,795,963	(79,271)	-	46,032,602
iShare US Infr ETF	6.19	-	40,181,747	4,153,863	(65,279)	-	44,270,331
Inv Bas Metals ETF	6.20	-	40,257,687	5,703,090	(153,702)	-	45,807,075
BNP Clim. Impact	6.21	-	20,000,000	(255,289)	(24,918)	-	19,719,793
T.Rowe Glob Tech	6.22	-	20,000,000	(2,012,883)	(17,120)	-	17,969,997
Amund CPR Disrupt	6.23	-	24,999,989	(800,730)	(26,082)	-	24,173,177
AXA Digital Econ	6.24	-	25,000,000	(1,059,033)	(21,299)	-	23,919,668
GS Millennials	6.25	-	25,000,000	825,699	(10,351)	-	25,815,348
Schroder ISF GSG	6.26	-	20,000,000	751,368	-	-	20,751,368
FirstT Green ETF	6.27	-	9,890,591	3,393,986	(11,763)	-	13,272,814
iSh. Glb Clean ETF	6.28	-	9,882,660	(164,274)	(11,434)	-	9,706,952
Ukupne investicije na otvorene fondove		1,480,058,308	986,035,600	59,032,381	(1,849,335)	(1,171,115,434)	1,352,161,520

Pored neto dobiti od 214,093,095 EUR od revalorizacije ili prodaje od otvorenih fondova, dodatnih 1,240,327 EUR primljeno je kao dividenda tokom godine završenoj 31. decembra 2022., čineći da ukupni neto dobitci iz otvorenih fondova budu u vrednosti od 215,333,422 EUR.

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

b) Investicije na otvorene fondove (u Jedinice)

		2022				
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Povlačenja	Na dan 31 decembar	Na dan 31 decembar
		Jedinice	Jedinice	Jedinice	Jedinice	Cena (EUR)
Vanguard – GSIF	6.1	437,239	2,297,752	(2,690,844)	44,147	24.42
BNY Mellon – RRF	6.2	217,646,464	-	(85,624,246)	132,022,218	1.52
AXA – GILB	6.3	126,852	-	(126,852)	-	-
Nordea 1 – GSEF	6.5	2,435,859	1,555,842	-	3,991,701	37.19
Nordea 1 – SRF	6.6	15,878,815	-	(5,224,609)	10,654,206	21.03
Amundi – 3M-I	6.7	350	308	(291)	367	1,041,677.63
BNP Paribas – PDP	6.9	297,675	-	(297,675)	-	-
S&P500 Minvol ETF	6.12	1,259,021	2,776,000	(1,259,021)	2,776,000	7.69
MSCI Minvol ETF	6.17	265,102	-	(265,102)	-	-
Invesco QQQ ETF	6.18	-	455,433	(455,433)	-	-
USCF US Oil ETF	6.19	-	877,113	(877,113)	-	-
Amundi MSCI Qual	6.20	700,000	239,563	(939,563)	-	-
FirstT CybrSec ETF	6.21	590,320	-	(590,320)	-	-
LG eCom Logst ETF	6.22	2,565,980	-	(2,565,980)	-	-
SP OilGas Expl ETF	6.23	-	447,928	-	447,928	127.13
Pacer Indust ETF	6.24	684,563	-	(684,563)	-	-
VG Real Estate ETF	6.25	449,961	-	(449,961)	-	-
Glob xUS Infr ETF	6.26	1,811,158	571,456	-	2,382,614	24.79
iShare US Infr ETF	6.27	1,320,435	446,216	-	1,766,651	34.00
Inv Bas Metals ETF	6.28	2,342,970	-	(2,342,970)	-	-
BNP Clim. Impact	6.29	52,375	-	(44,871)	7,504	296.33
T.Rowe Glob Tech	6.30	525,765	87	(525,852)	-	-
Amund CPR Disrupt	6.31	107	-	(107)	-	-
AXA Digital Econ	6.32	108,887	74	(108,961)	-	-
GS Millennials	6.33	1,199,041	506	(1,199,547)	-	-
Schroder ISF GSG	6.34	204,987	-	(187,817)	17,170	89.72
FirstT Green ETF	6.35	179,420	-	(179,420)	-	-
iSh. Glb Clean ETF	6.36	520,900	1,193,261	(520,900)	1,193,261	18.58
Invesco KBW Bank	6.29	-	1,391,035	-	1,391,035	48.32
Lyxor USD 10Y Infl.	6.30	-	817,200	(817,200)	-	-
Lyxor EUR 10Y Infl	6.31	-	1,231,612	(553,000)	678,612	111.80
Vanguard Value	6.32	-	904,511	-	904,511	131.37
iSh MSCI Eur Value	6.33	-	11,323,870	-	11,323,870	7.00
Global X CyberSec.	6.34	-	789,552	(789,552)	-	-
Lyx Stoxx Bank	6.35	-	812,055	(270,685)	541,370	99.04
iShare Core Divdnd	6.36	-	1,187,125	-	1,187,125	46.79
SPDR EU Energy	6.37	-	162,910	-	162,910	181.26
W.Tree Metals ETF	6.38	-	1,972,387	-	1,972,387	15.26

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

b) Investicije na otvorene fondove (u Jedinice) (nastavak)

		2021				
Fond	Napomena	Na dan 1 januar	Investicije	Povlačenja	Na dan 31 decembar	Na dan 31 decembar
		Jedinice	Jedinice	Jedinice	Jedinice	Cena (EUR)
Vanguard – GSIF	6.1	1,387,559	8,860,076	(9,810,396)	437,239	29.88
BNY Mellon – RRF	6.2	229,558,316	-	(11,911,852)	217,646,464	1.69
AXA – GILB	6.3	891,262	162	(764,572)	126,852	180.16
Nordea 1 – GSEF	6.4	1,188,976	1,246,883	-	2,435,859	37.24
Nordea 1 – SRF	6.5	16,778,095	-	(899,280)	15,878,815	22.66
Amundi – 3M-I	6.6	253	383	(286)	350	1,041,735.59
BNP Paribas – PDP	6.7	663,373	-	(365,698)	297,675	174.59
S&P500 Minvol ETF	6.8	1,259,021	-	-	1,259,021	9.01
MSCI Minvol ETF	6.9	265,102	-	-	265,102	56.71
Invesco QQQ ETF	6.10	152,942	74,338	(227,280)	-	-
USCF US Oil ETF	6.11	-	1,043,510	(1,043,510)	-	-
Amundi MSCI Qual	6.12	-	700,000	-	700,000	104.92
FirstT CybrSec ETF	6.13	-	998,570	(408,250)	590,320	46.42
LG eCom Logst ETF	6.14	-	2,565,980	-	2,565,980	15.26
SP OilGas Expl ETF	6.15	-	291,150	(291,150)	-	-
Pacer Indust ETF	6.16	-	684,563	-	684,563	49.55
VG Real Estate ETF	6.17	-	449,961	-	449,961	102.11
Glob xUS Infr ETF	6.18	-	1,811,158	-	1,811,158	25.42
iShare US Infr ETF	6.19	-	1,320,435	-	1,320,435	33.53
Inv Bas Metals ETF	6.20	-	2,342,970	-	2,342,970	19.55
BNP Clim. Impact	6.21	-	52,375	-	52,375	376.51
T.Rowe Glob Tech	6.22	-	525,765	-	525,765	34.18
Amund CPR Disrupt	6.23	-	107	-	107	224,926.60
AXA Digital Econ	6.24	-	108,887	-	108,887	219.67
GS Millennials	6.25	-	1,199,041	-	1,199,041	21.53
Schroder ISF GSG	6.26	-	204,987	-	204,987	101.23
FirstT Green ETF	6.27	-	179,420	-	179,420	73.98
iSh. Glb Clean ETF	6.28	-	520,900	-	520,900	18.63

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

c) Naknade i rabati otvorenih instrumenata

		Za godinu završenu 31 decembar 2022			Za godinu završenu 31 decembar 2021		
		Bruto naknada	Rabati	Neto naknada	Bruto naknada	Rabati	Neto Naknada
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	53,049	(7,709)	45,340	272,609	(50,236)	222,373
BNY Mellon – RRF	6.2	1,482,878	-	1,482,878	2,169,117	-	2,169,117
AXA – GILB	6.3	5,918	-	5,918	230,413	(21,173)	209,240
Nordea 1 – GSEF	6.4	517,879	-	517,879	315,610	-	315,610
Nordea 1 – SRF	6.5	1,571,199	-	1,571,199	1,993,231	-	1,993,231
Amundi – 3M-I	6.6	155,406	(103,042)	52,364	90,051	(40,094)	49,957
BNP Paribas – PDP	6.7	77,677	(20,698)	56,979	485,936	(128,191)	357,745
S&P500 Minvol ETF	6.8	16,568	-	16,568	25,132	-	25,132
MSCI Minvol ETF	6.9	5,097	-	5,097	34,009	-	34,009
Invesco QQQ ETF	6.10	68,274	-	68,274	113,633	-	113,633
USCF US Oil ETF	6.11	100,315	-	100,315	109,543	-	109,543
Amundi MSCI Qual	6.12	45,405	-	45,405	121,140	-	121,140
FirstT CyberSec ETF	6.13	21,393	-	21,393	178,049	-	178,049
LG eCom Logst ETF	6.14	25,998	-	25,998	144,551	-	144,551
SP OilGas Expl ETF	6.15	166,432	-	166,432	37,429	-	37,429
Pacer Indust ETF	6.16	26,046	-	26,046	37,627	-	37,627
VG Real Estate ETF	6.17	7,254	-	7,254	20,028	-	20,028
Glob xUS Infr ETF	6.18	213,719	-	213,719	79,271	-	79,271
iShare US Infr ETF	6.19	186,056	-	186,056	65,279	-	65,279
Inv Bas Metals ETF	6.20	276,002	-	276,002	153,702	-	153,702
BNP Clim. Impact	6.21	41,081	(19,875)	21,206	24,918	(11,734)	13,184
T.Rowe Glob Tech	6.22	29,443	(1,088)	28,355	17,120	(1,351)	15,769
Amund CPR Disrpt	6.23	66,425	-	66,425	26,082	(14,130)	11,952
AXA Digital Econ	6.24	36,965	(6,947)	30,018	21,299	(7,058)	14,241
GS Millennials	6.25	38,531	(6,736)	31,795	10,351	(1,998)	8,353
Schroder ISF GSG	6.26	23,844	-	23,844	11,569	-	11,569
FirstT Green ETF	6.27	5,448	-	5,448	11,763	-	11,763
iSh. Glb Clean ETF	6.28	74,303	-	74,303	11,434	-	11,434
Invesco KBW Bank	6.29	225,237	-	225,237	-	-	-
Lyxor USD 10Y Infl.	6.30	44,562	-	44,562	-	-	-
Lyxor EUR 10Y Infl	6.31	136,202	-	136,202	-	-	-
Vanguard Value	6.32	32,934	-	32,934	-	-	-
ISh MSCI Eur Value	6.33	171,108	-	171,108	-	-	-
Global X CyberSec.	6.34	64,516	-	64,516	-	-	-
Lyx Stoxx Bank	6.35	165,126	-	165,126	-	-	-
iShare Core Divdnd	6.36	19,345	-	19,345	-	-	-
SPDR EU Energy	6.37	2,620	-	2,620	-	-	-
W.Tree Metals ETF	6.38	6,423	-	6,423	-	-	-
Svega naknade i rabata otvorenih instrumenata		6,206,678	(166,095)	6,040,583	6,810,896	(275,965)	6,534,931

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta / Strategija	Naknade	Povlačenja (EUR)	Ostvaren dobit / (gubitak) (EUR)
6.1 Vanguard Investment Series plc - Global Stock Index Fund Euro hedged ISIN: IE00B03HD316	Akcije / Prati MSCI World Index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.18% g. Rabat do 0.11% g. se daje zavisno sredstvima	65,998,060	(3,804,908)
6.2 BNY Mellon - Real Return Fund ISIN: IE00B504KX99	Mešovita sredstva / Absolutni povrat od miksa gotovine, obveznica, zlata i akcija	Faturisan stopom 0.54%-0.63% g. zavisno od sredstava	133,600,000	20,824,338
6.3 AXA - Global Inflation Linked Bonds Eur ISIN: LU0227145629	Obveznica / Državne i korporativne obveznice povezane sa inflacijom	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.40% g. Rabat od 0.05% g. se daje kada su sredstva preko 50,000,000 EUR	22,454,143	1,796,540
6.4 Nordea 1 – Global Stable Equity Fund ISIN: LU0257969260	Akcije / "Vrednosne" i "Kvalitativne" akcije sa upravljanjem rizika	Faturisan stopom 0.43% g.	-	-
6.5 Nordea 1 –Stable Return Fund X EUR ISIN: LU0539147214	Mešovita sredstva / Miks gotovine, obveznica i akcija s upotrebljavanjem finansijskih derivata protiv rizika	Faturisan stopom 0.56% g.	107,000,000	12,039,666
6.6 Amundi – 3M (I) ISIN: FR000703813	Gotovina / Instrumenti tržišta novca sa višim likviditetom i sigurnošću	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.057% g. Rabat od 0.012% g. se daje za sredstva preko 50,000,000 EUR	303,199,817	(504,663)
6.7 BNP Paribas IP – Parvest Diversified Dynamic ISIN: LU0102035119	Mešovita sredstva / Miks gotovine, obveznica i akcija, sa ciljevima rizika	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.76% g. Rabat do 0.22% g. se daje zavisno sredstvima	48,538,892	2,188,456
6.8 iShares Edge S&P 500 Minimum Volatility UCITS ETF EUR Hedged (Acc) ISIN: IE00BYX8XD24	Akcije / S&P500 akcije nižeg kolebljivosti	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g.	10,298,825	3,554,747
6.9 iShares Edge MSCI Europe Min Vol ETF ISIN: IE00B86MWN23	Akcije / Akcije nižeg kolebljivosti od MSCI Europe indeksa	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g.	13,658,153	3,611,090
6.10 Invesco QQQ Trust ETF ISIN: US46090E1038	Akcije / Prati Nasdaq index	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.20% g.	135,471,863	(4,412,950)

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta / Strategija	Naknade	Povlačenja (EUR)	Ostvaren dobit / (gubitak) (EUR)
6.11 United States Oil Fund, LP ETF	Realni aset / Nafta	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.45% g.	59,632,882	13,632,685
ISIN: US91232N2071				
6.12 Amundi MSCI Europe Quality Factor UCITS ETF - EUR	Akcije / Kvalitativne akcije	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.23% g.	85,825,082	3,339,460
ISIN: LU1681041890				
6.13 First Trust Nasdaq Cybersecurity ETF	Akcije / Sajber bezbednost	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.60% g.	24,073,481	3,263,842
ISIN: US33734X8469				
6.14 L&G Ecommerce Logistics UCITS ETF	Akcije / e-Trgovina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.49% g.	35,727,400	704,546
ISIN: IE00BF0M6N54				
6.15 SPDR® S&P Oil & Gas Exploration & Production ETF	Akcije / Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.35% g.	-	-
ISIN: US78468R5569				
6.16 Pacer Benchmark Industrial Real Estate SCTR ETF	Realni aset / Nekretnina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.60% g.	28,610,590	(1,167,112)
ISIN: US69374H7668				
6.17 Vanguard Real Estate Index Fund ETF	Realni aset / Nekretnina	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.12% g.	40,194,046	(47,212)
ISIN: US9229085538				
6.18 Global X U.S. Infra- structure Development ETF	Realni aset / Infrastruktura	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.47% g.	-	-
ISIN: US37954Y6730				
6.19 iShares U.S. Infrastructure ETF	Realni aset / Infrastruktura	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.40% g.	-	-
ISIN: US46435U7138				

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta / Strategija	Naknade	Povlačenja (EUR)	Ostvaren dobit / (gubitak) (EUR)
6.20 Invesco DB Base Metals Fund ISIN: US46140H7008	Realni aset / Metali	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.75% g.	44,735,823	4,478,136
6.21 BNP Paribas Funds Climate Impact ISIN: LU0406802768	Akcije / Održivost	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.885% g. Rabat do 0.386% g. se daje zavisno sredstvima	14,400,000	(2,734,439)
6.22 T. Rowe Price Funds - Global Technology Equity Fund I USD ISIN: LU1244139827	Akcije / Megatrend Tehnologije	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.87% g. Rabat do 0.125% g. se daje zavisno sredstvima	11,997,776	(8,004,662)
6.23 Amundi Global Disruptive Opportunities ISIN: LU1530899811	Akcije / Više-tematični Megatrend	Zadržan dnevno od fonda stopom 1.35% g. Rabat do 0.74% g. se daje zavisno sredstvima	19,937,390	(5,062,599)
6.24 AXA World Funds - Framlington Digital Economy I Capitalisation ISIN: LU1694772994	Akcije / Megatrend potroška	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.76% g. Rabat do 0.20% g. se daje zavisno sredstvima	19,765,472	(5,248,533)
6.25 Goldman Sachs Global Millennials Equity Portfolio I Acc EUR ISIN: LU1820776075	Akcije / Megatrend potroška	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.88% g. Rabat do 0.15% g. se daje zavisno sredstvima	20,707,092	(4,301,768)
6.26 Schroder ISF Global Sustainable Growth ISIN: LU2305367323	Akcije / Održivost	Faturisan stopom 0.50% g.	16,800,000	(1,524,691)
6.27 First Trust Nasdaq® Clean Edge® Green Energy Index ETF ISIN: US33733E5006	Akcije / Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.40% g.	8,712,855	(1,177,736)
6.28 iShares Global Clean Energy ETF ISIN: US4642882249	Akcije / Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.42% g.	8,208,783	(1,673,878)
6.29 Invesco KBW Bank ETF ISIN: US46138E6288	Akcije / "Vrednosne"	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.35% g.	-	-

6 INVESTICIJE NA OTVORENE FONDOVE (NASTAVAK)

d) Opis o otvorenim instrumentima sa plasmanima tokom godine

Fond	Vrsta instrumenta / Strategija	Naknade	Povlačenja (EUR)	Ostvaren dobit / (gubitak) (EUR)
6.30 Lyxor USD 10Y Inflation Expectations UCITS ETF ISIN: LU1390062831	Dužnički Instrumenti / Obveznice vezane s inflacijom	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g.	91,122,069	8,732,045
6.31 Lyxor EUR 2-10Y Inflation Expectations UCITS ETF ISIN: LU1390062245	Dužnički Instrumenti / Obveznice vezane s inflacijom	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g.	59,973,002	1,262,686
6.32 Vanguard Value Index Fund ETF ISIN: US9229087443	Akcije / "Vrednosne"	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.04% g.	-	-
6.33 iShares Edge MSCI Europe Value Factor UCITS ETF ISIN: IE00BQN1K901	Akcije / "Vrednosne"	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.25% g.	-	-
6.34 Global X Cybersecurity ETF ISIN: US37954Y3844	Akcije / Megatrend Tehnologije	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.5% g.	17,169,977	(5,976,546)
6.35 Lyxor EURO STOXX Banks (DR) UCITS ETF ISIN: LU1829219390	Akcije / "Vrednosne"	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.30% g.	24,070,068	(4,286,898)
6.36 iShares Core Dividend Growth ETF ISIN: US46434V6213	Akcije / Prihod	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.08% g.	-	-
6.37 SPDR MSCI Europe Energy UCITS ETF ISIN: IE00BKWQ0F09	Akcije / Energija	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.18% g.	-	-
6.38 WisdomTree Industrial Metals ETF ISIN: GB00B15KYG56	Realni aseti / Metali	Zadržan dnevno od fonda stopom 0.49% g.	-	-

7 OBVEZNICE KOSOVA I DEPOZITI

	As at December 31 2022	As at December 31 2021
	EUR	EUR
Obveznice Kosova		
Pre provizija za očekivane kreditne gubitke	553,752,103	491,503,673
Provizija za očekivane kreditne gubitke	(967,326)	(245,753)
Posle provizija za očekivane kreditne gubitke	552,784,777	491,257,920
Oročeni depoziti		
Pre provizija za očekivane kreditne gubitke	136,919,475	44,776,195
Provizija za očekivane kreditne gubitke	(390,558)	(26,866)
Posle provizija za očekivane kreditne gubitke	136,528,917	44,749,329
Obveznice kosova i depoziti	689,313,694	536,007,249

Provizija za očekivane kreditne gubitke dužničkih instrumenata za godinu završenoj 31. decembra 2022. i 2021. izvedena su u skladu sa modelom očekivanog kreditnog gubitka kako je detaljno opisano u značajnim računovodstvenim politikama.

Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke za godinu završenu 31. decembra 2022 i 2021 za gore navedene instrumente su bili:

	Obveznice Kosova	Oročeni depoziti	Dužnički instrumenti
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1. januara 2021.	1,211,261	47,694	1,258,955
Povećanje provizije zbog novih plasmana	45,302	18,614	63,916
Izdavanja iz provizije zbog dospeća / predstanka priznanja	(1,010,810)	(39,442)	(1,050,252)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	(965,508)	(20,828)	(986,336)
Na dan 31. decembra 2021.	245,753	26,866	272,619
Povećanje provizije zbog novih plasmana	270,488	309,638	580,126
Povećanje provizije zbog promena u parameter rizika	489,340	68,909	558,249
Izdavanja iz provizije zbog dospeća / predstanka priznanja	(38,255)	(14,855)	(53,110)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	721,573	363,692	1,085,265
Na dan 31. decembra 2022.	967,326	390,558	1,357,884

7 OBVEZNICE KOSOVA I DEPOZITI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2022. investicije KPŠF-PS u dužničke instrumente obveznica Trezora Kosova merene po amortizovanoj vrednosti sastojali su se od 41 instrumenata sa nominalnom vrednošću od 548,420,000 EUR, originalnim rokom dospeća između 12 meseci i 10 godina, prosečnim preostalim rokom od 2.99 godina (ponderisano), i prosečnom stopom / kuponom (ponderisano) od 2.61%. Na dan 31. decembra 2021. sastojali su se od 38 instrumenata sa nominalnom vrednošću od 486,950,000 EUR, originalnim rokom dospeća između 12 meseci i 10 godina, prosečnim preostalim rokom od 3.15 godina (ponderisano), i prosečnom stopom / kuponom (ponderisano) od 2.38%.

Na dan 31. decembra 2022. investicije KPŠF-PS u oročene depozite merene po amortizovanoj vrednosti sastojali su se od 12 depozita sa bankama sa originalnim rokom dospeća između 1 i 2 godina, prosečnim preostalim rokom od 1.01 godina (ponderisano), i prosečnom stopom od 2.26%. Na dan 31. decembra 2021. investicije u oročene depozite sastojali su se od 6 depozita sa bankama sa originalnim rokom dospeća između 1 i 2 godina, prosečnim preostalim rokom od 1.28 godina (ponderisano), i prosečnom stopom od 1.76%.

	Obveznice Kosova	Oročeni depoziti	Dužnički instrumenti
	EUR	EUR	EUR
Na dan 1. januara 2021.	449,848,742	129,504,216	579,352,958
Novi plasmani	105,457,862	40,520,921	145,978,783
Dobitak kamate	10,690,493	1,280,103	11,970,596
Kamate / kuponi - primljeni	(10,836,383)	(2,472,177)	(13,308,560)
Dospele glavnice	(64,868,302)	(124,104,562)	(188,972,864)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	965,508	20,828	986,336
Na dan 31. decembra 2021.	491,257,920	44,749,329	536,007,249
Novi plasmani	138,402,081	125,602,002	264,004,083
Dobitak kamate	13,005,284	1,282,066	14,287,350
Kamate / kuponi - primljeni	(12,828,935)	(665,877)	(13,494,812)
Dospele glavnice	(76,330,000)	(34,074,911)	(110,404,911)
Neto opticaj provizija za očekivane kreditne gubitke	(721,573)	(363,692)	(1,085,265)
Na dan 31. decembra 2022.	552,784,777	136,528,917	689,313,694

8 OBAVEZE PREMA KPŠF-O

	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
	EUR	EUR
Naknade naplaćene računima učesnika – plativi	564,690	441,441
<i>(Smanjeno) / Dodato:</i> Razlika od refundacija pogrešnih doprinosa	(11)	12,370
Neto obaveze prema KPŠF - Operacije	564,679	453,811

Na dan 31. decembra 2022 bilans plativih naknada u iznosu od 564,690 EUR odnosi se na naknade KPŠF-a naplaćene računima učesnika koje nisu bili prenete na KPŠF-O na datum izveštavanja (2021: 441,441 EUR). Obaveze za naknade se povećavaju, ili (smanjuju), s razlikom između vrijednosti otkupljenih jedinica u svrhu refundacije (otkupne vrijednosti) i iznosa koji se vraća primatelju (nominalni iznos). Na dan 31. decembra 2022 bilans razlika vraćenog iznosa plativih je bila negativnih 11 EUR, tako da su neto obaveze prema KPŠF-O bile 564,679 EUR (2021: pozitivnih 12,370 EUR, odnosno 453,811 EUR).

Refundacije su potrebne u slučajevima kada, što se prvobitno smatralo kao penzijski doprinos i jedinice se izdaju za istog, dokazuje se da je plaćeno greškom ili da je preplaćeno. U takvim slučajevima, samo nominalni iznos se vraća kod platioca.

9 OBAVEZE ZA OTKUPLJENE JEDINICE

	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
	EUR	EUR
Obaveze za refundacije	2,615	-
Obaveze za povlačene štednje	233,782	200,522
Ukupno obaveze za otkupljene akcije	236,397	200,522

Na dan 31 decembra 2022, bilans sredstava otkupljeni putem refundacija ili isplate beneficija koja nisu preneti korisnicima do datuma izveštavanja iznosi 236,397 EUR (2021: 200,522 EUR).

10 NE-DOPRINOSI

Na dan 31 decembra 2022, bilans ne-doprinosi koji još nije vraćen do datuma izveštavanja iznosi 75,144 EUR (2021: 59,311 EUR). Napomena 3.2.7 prikazuje politiku za priznavanje i tretman ne-doprinosi.

11 OSTALI PRIHODI

Tokom godine završenoj 31 decembra 2022 Upravni odbor KPŠF-a nije refundirao u penzijski fond od viška KPŠF-0 od operativnih niti investicionih aktivnosti (2021: 200,000 EUR od viška KPŠF-PS od operativnih aktivnosti).

12 NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA UČESNIKA

	Za godinu završenu 31 decembar 2022	Za godinu završenu 31 decembar 2021
	EUR	EUR
Naknade za investicione aktivnosti	7,511,466	7,090,416
Naknade za operativne aktivnosti	1,337,980	1,401,622
Ukupno naknade za upravljanje na teret računa učesnika	8,849,446	8,492,038

Ukupne naknade naplaćene nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-a za godinu koja se završava 31. decembra 2022. iznosi 8,849,446 EUR (2021: 8,492,038 EUR). Napomena 3.2.6 predstavlja detalje politike kojim se naknade opterećavaju na račune učesnika.

Naplaćene tarife za period raportisanja, usvajane od strane Skupštine Republike Kosovo u skladu sa Zakonom br. 04/L-168, bile su kao sledeće:

Datum od	Datum do	Takse za investicione aktivnosti	Takse za operativne aktivnosti	Ukupne takse
1 januara 2021	21 novembra 2021	0.330% g.	0.065% g.	0.395% g.
22 novembra 2021	31 decembra 2021	0.320% g.	0.065% g.	0.385% g.
1 januara 2022	31 decembra 2022	0.320% g.	0.057% g.	0.377% g.

13 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA

	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
	Broj računa	Broj računa
Računi bez krajnog povlačenja štednje	725,766	691,472
Računi sa krajnom povlačenjem štednje	67,229	61,114
Ukupno računa	792,995	752,586

Računi sa krajnom povlačenjem štednje predstavljaju račune sa kojih su penzije štednje povučene zbog: (i) penzionisanje učesnika koji dostižu 65 godina ili koji postaju trajni invalidi; ili (ii) naslednici, smatrani zakonski pravim, naslede penzije štednje umrlog učesnika. Od 792,995 učesnika za koje je KPŠF otvorio račun penzijske štednje, 428,891 su imali doprinose koji pripadaju godini završenoj 31 decembra 2022 (2021: 419,657 od 752,586 otvorenih računa).

Doprinosi u KPŠF se uplaćuju od poslodavaca u korist zaposlenih koji su stalni stanovnici Kosova po stopi od najmanje 5% od bruto prihoda zaposlenika, za oba dvoje, zaposlenika i poslodavca. Zajedno sa dobrovoljnim doprinosima, zaposlenik i poslodavac mogu maksimalno da izdvoje do 15% od bruto prihoda zaposlenika.

Poslodavci su dužni da dostave podatke plate u portal Poreske Administracije Kosova (PUK) kako bi dobili dokument plaćanja za dati mesec. Samozaposleni uplaćuju doprinose kvartalno. PUK čini dostupnim informacije za KPŠF i takođe je odgovoran za poštovanje od strane poslodavaca i sprovođenje takvih pridržavanja putem kazni izdatih delikventnih poslodavcima.

Otkad je portal PAK-a za elektroničku deklaraciju uveden i postao obavezan u 2012. godini, ogromna većina doprinosa dodeljuje se individualnim računima s prvim pokušajem. Međutim, u nekim ograničenim slučajevima plaćanja doprinosa od strane poslodavaca nisu prečeni sa tačnim i / ili dovoljnim informacijama; što rezultira doprinosima koji nisu dodeljeni pojedinačnim računima učesnika.

Neraspoređeni doprinosi na dan 31. decembra 2022. godine iznosili su 2,952,426 EUR (2021: 2,320,470 EUR). Glavni razlozi uključuju: (i) poslodavac izvršava uplatu, ali ne dostavlja spisak doprinositelja; (ii) poslodavac podnosi spisak doprinositelja, ali vrši nedovoljno ili previsoko plaćanje; (iii) lične informacije doprinosioca na listi doprinositelja (lična karta i / ili ime) nisu validne; (iv) kazne i kamata za kašnjenje u plaćanju (plaća se PAK-u) uključuju se u uplate; i (v) izvor plaćanja (poslodavac) još nije identifikovan.

Administracija KPŠF-a daje sve od sebe za rešavanje slučajeva neraspoređenih doprinosa. Ako je, međutim, prošlo šest ili više godina od uplaćivanja doprinosa i uprkos naporima administracije, doprinosi i dalje nije dodeljen, stav 3 člana 3 Zakona Br. 05/L-116 o izmeni stava 7.11 člana 7 Zakona Br. 04/L-101 o penzijskim fondovima na Kosovu, omogućava otkup jedinica takvih doprinosa, a prihod od tih otkupa uplaćuje se u Konsolidovani budžet Kosova (KBK) preko Poreske administracije Kosova. Tokom 2022. godine nijedna jedinica nije otkupljena u skladu s ovom odredbom, čineći za prihod od nula EUR za KBK (2021: nula EUR).

Ukupni nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih primljenih doprinosa je dat u prilogu:

	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
	EUR	EUR
Ukupno nedodeljenih doprinosa (konvertisanih u jedinice do datuma izveštavanja)	2,950,426	2,320,470
Kumulativni doprinosi konvertisani u jedinice do datuma izveštavanja	2,430,714,987	2,189,252,434
Nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih doprinosa konvertisane u jedinice do datuma izveštavanja	0.121%	0.106%

13 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA (NASTAVAK)

Drugi način kako bi se video napredak procesa sravnjenja je usporedbom alociranih sredstava i neto imovine pod upravljanjem, kako je navedeno u nastavku:

	Napomena	Na dan 31 decembar 2022	Na dan 31 decembar 2021
		Value EUR	Value EUR
Neto imovina doprionosioca		2,426,644,184	2,366,672,359
<i>Prilagodavanja za:</i>			
Dospeli doprinosi ne konvertirani u jedinice na dan izveštavanja	5	(16,826,103)	(13,770,065)
Bilans provizije za očekivane kreditne gubitke	7	1,357,884	272,619
Neto imovina doprionosioca konvertiranih u jedinice		2,411,175,965	2,353,174,913
Bilans sredstava u individualnim računima		2,407,987,792	2,350,394,536
Procenat neto imovine doprionosioca konvertovanih u jedinice koji su u individualnim računima		99.87%	99.88%

Neto imovina doprionosioca konvertiranih u jedinice na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2,411,175,965 EUR (2021: 2,353,174,913 EUR) sastoji se od sredstva Standardnog Portfelja u iznosu od 2,316,363,922 EUR (2021: 2,353,174,913 EUR) i Konzervativnog Portfelja u iznosu od 94,812,043 EUR (2021: 0 EUR). Na datum izveštavanja, bilans provizije za očekivane kreditne gubitke u iznosu od 1,357,884 EUR (2021: 272,619 EUR) sastojao se od provizija u iznosu od 1,169,684 EUR koja pripadaju Standardnom Portfelju (2021: 272,619 EUR) i Konzervativnom Portfelju 182,619 EUR (2021: 0 EUR).

14 POJEDINAČI PORTFELJI – SUSTAV I PRIHODI

Od početka u 2002. godini pa do kraja 2021. godine, sredstva KPŠF-PS su bila ulagana samo u Standardni Portfelj, jedinstvenu investicionu strategiju dizajniranu da odgovara svim učesnicima. Ovo se promenilo 16. februara 2022. uvođenjem dodatnog Konzervativnog Portfelja za učesnike starije od 63,5 godina. Na taj datum u Konzervativni Portfelj prebačena je ušteda 16,061 učesnika u iznosu od 83,852,375 EUR, od čega 61,618,398 EUR nominalnih doprinosa i 22,233,977 EUR zadržani dobiti. U nastavku su prikazani izveštaji koji se odnose na svaki od portfolija na dan i za godinu završenu 31. decembra 2022.

a) Izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2022

	Standardni Portfelj	Konzervativni Portfelj	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Imovina			
Novac u banci	31,133,021	997,450	32,130,471
Dospeli doprinosi	16,826,228	-	16,826,228
Investicije na otvorene fondove	1,689,250,011	-	1,689,250,011
Investicije na obveznice Kosova	458,962,109	93,822,668	552,784,777
Depoziti	136,528,917	-	136,528,917
Ukupno imovina	2,332,700,286	94,820,118	2,427,520,404
Obaveze			
Obaveze prema KPŠF-0	534,432	30,247	564,679
Obaveze za otkupljene jedinice	70,369	166,028	236,397
Ne-doprinosi	75,144	-	75,144
Ukupne obaveze	679,945	196,275	876,220
Neto imovina doprionosioca	2,332,020,341	94,623,843	2,426,644,184

14 POJEDINAČI PORTFELJI – SUSTAV I PRIHODI (NASTAVAK)

b) Izveštaj o sveobuhvatnom dobitku za godinu završenu 31 decembra 2022

	Standardni Portfelj	Konzervativni Portfelj	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
Prihodi			
Prihodi od kamata investicija u obveznice Kosova	10,276,518	2,728,766	13,005,284
Prihodi od kamata depozita	1,282,066	-	1,282,066
Prihodi od dividenda	5,739,074	-	5,739,074
Ukupno prihodi	17,297,658	2,728,766	20,026,424
Troškovi			
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	(8,565,968)	(283,478)	(8,849,446)
Troškovi kamate za gotovine u bankama	(122,815)	(9,643)	(132,458)
Gubitak investicija na otvorene fondove - neto	(138,775,369)	-	(138,775,369)
Ukupni troškovi	(147,464,152)	(293,121)	(147,757,273)
Neto (povećanje) rezervi za očekivane kreditne gubitke	(897,065)	(188,200)	(1,085,265)
(Smanjenje) / Povećanje neto sredstava doprinosioca	(131,063,559)	2,247,445	(128,816,114)

c) Izveštaj o promenama u neto sredstva doprinosioca za godinu završenu 31 decembra 2022

	Standardni Portfelj	Konzervativni Portfelj	Ukupno
	EUR	EUR	EUR
<i>Na dan 1 januar 2022</i>			
Doprinosi	1,768,201,944	-	1,768,201,944
Zadržani dobitak	598,470,415	-	598,470,415
Ukupno na dan 1 januar 2022	2,366,672,359	-	2,366,672,359
<i>Kretanje doprinosa zbog:</i>			
Novih doprinosa	244,518,592	-	244,518,592
Povlačenja štednje	(10,448,147)	(30,303,192)	(40,751,339)
Refundacija	(862,652)	-	(862,652)
Transfera između portfelja	(100,412,051)	100,412,051	-
Neto kretanje doprinosa	132,795,742	70,108,859	202,904,601
<i>Kretanje zadržanih dobitka zbog:</i>			
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(3,140,649)	(10,979,303)	(14,119,952)
Otkup jedinica zbog refundacija	3,290	-	3,290
Transfera između portfelja	(33,246,842)	33,246,842	-
(Smanjenje) / Povećanje neto sredstava doprinosioca	(131,063,559)	2,247,445	(128,816,114)
Neto kretanje zadržanih dobitka	(167,447,760)	24,514,984	(142,932,776)
<i>Na dan 31 decembar 2022</i>			
Doprinosi	1,900,997,686	70,108,859	1,971,106,545
Zadržani dobitak	431,022,655	24,514,984	455,537,639
Ukupno na dan 31 decembar 2022	2,332,020,341	94,623,843	2,426,644,184

15 IZVEŠTAJ O PROMENAMA U JEDINICAMA KOJA PRIPADAJU DOPRINOSIOCIMA

	Napomena	2022	2021
		Jedinice	Jedinice
Standardni Portfelj			
Na dan 1 januar		1,366,352,723	1,277,336,299
Izdane jedinice u toku godine		146,592,119	130,639,445
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva		(8,175,749)	(40,608,554)
Otkupljene jedinice zbog refundacija		(517,846)	(1,014,467)
Neto kretanja jedinica zbog transfera između portfelja		(80,354,457)	-
Na dan 31 decembar		1,423,896,790	1,366,352,723
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice	13	2,316,363,922	2,353,174,912
Neto vrednost jedinice na dan izveštavanja		EUR 1.6268	EUR 1.7222
		Jedinice	Jedinice
Konzervativni Portfelj			
Na dan 1 januar		-	-
Neto kretanja jedinica zbog transfera između portfelja		66,431,180	-
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva		(20,378,746)	-
Na dan 31 decembar		46,052,434	-
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice	13	94,812,043	-
Neto vrednost jedinice na dan izveštavanja		EUR 2.0588	-

Dana 16. februara 2022. godine kada je kreiran Konzervativni Portfelj, kvalifikovani učesnici su prebačeni u njega iz Standardnog Portfelja. Ovo je rezultiralo otkupom 50,073,256 jedinica iz Standardnog Portfelja po ceni od oko 1.6746 EUR po jedinici. Dobijeni iznos od 83,852,375 EUR iskorišćen je za kupovinu 41,926,187 jedinica u Konzervativnom Portfelju po inauguracionoj ceni od 2 EUR po jedinici. Nakon toga, i do datuma izveštavanja, dok su drugi učesnici stekli pravo na transfer u Konzervativni Portfelj, 30,281,201 dodatnih jedinica je otkupljeno iz Standardnog Portfelja. Dobijeni iznos od 49,806,518 EUR iskorišćen je za kupovinu dodatnih 24,504,993 jedinica u Konzervativnom Portfelju. Otkup i kupovina dodatnih jedinica iz Standardnog i Konzervativnog Portfelja, respektivno, obavljani su po odgovarajućim jediničnim cenama svakog portfelja na datum prenosa.

16 POVEZANA LICA

Lice je povezana sa entitetom ako, direktno ili indirektno preko jednog ili više posrednika, lice kontroliše, kontrolisano je ili je pod zajedničkom kontrolom sa entitetom, ako lice ima interes u entitetu koji joj daje značajan uticaj na entiteta, lice ima zajedničku kontrolu nad entitetom, lice je pridruženi član ili je član ključnog rukovodećeg osoblja tog entiteta ili njegovog matičnog entiteta.

KPŠF-PS se upravlja od KPŠF-O koja ima punu kontrolu nad investicijama penzijskih sredstava. Transakcije između ove dve se odnose na (a) da se KPŠF-O finansira iz naknada naplaćenih fondu kao što je opisano u napomeni 12, umanjeno za razliku (pozitivnu ili negativnu) između vrednosti jedinica otkupljenih putem refundiranja i nominalne vrednosti refundiranih doprinosa, kao što je opisano u napomeni 8; kao i (b) viškovi vraćeni u KPŠF-PS iz KPŠF-O, kao što je opisano u napomeni 11.

17 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Na dan izveštavanja, kroz ulaganja u otvorene fondove, imovina KPŠF-PS je bila indirektno izložena banci Silicon Valley u iznosu od 1.8 miliona EUR i banci Signature u iznosu od 0.9 miliona EUR. Tokom marta 2023. godine saznalo se da su ove banke u ozbiljnim finansijskim poteškoćama i da se ne mogu spasiti. Kako su se odvijali događaji oko ovih banki, globalno bankarsko okruženje se takođe suočilo sa značajnom volatilnošću, pri čemu su ostale bankarske akcije/indeksi pokazali nagli pad. KPŠF-PS je takođe indirektno izložena padu kroz svoja ulaganja u otvorene fondove koji u svom portfelju nose akcije drugih banaka. U ovom trenutku, ne može se utvrditi procena finansijskog efekta ovih specifičnih događaja na finansijsku poziciju, rezultate operacija ili tokove gotovine KPŠF-PS. KPŠF-PS nastavlja da pažljivo prati potencijalne uticaje.

Osim kao što je već gore navedeno, ne postoje ostali naredni događaji posle datuma finansijskog stanja koji zahtevaju prilagodavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima.